

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

ปริญญา

ส่งเสริมการเกษตร

ส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

Opinion of Members on Future Farmer Incubation Project in Land Reform Area in
Central Region

นามผู้วิจัย นางสาวสุชาลิณี ใจเย็น

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ประเดิม จำใจ, Ph.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพัตรา ศรีสุวรรณ, กศ.ด.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์พิชัย ทองดีเลิศ, ค.ด.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญจนา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

สิงสงวี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

Opinion of Members on Future Farmer Incubation Project in Land Reform Area in Central Region

โดย

นางสาวสุชาลิณี ใจเย็น

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

พ.ศ. 2553

สุชาลิณี ใจเย็น 2553: ความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน
ภาคกลาง ปรินญาวิทยาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร
ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
รองศาสตราจารย์ประเดิม จำใจ, Ph.D. 86 หน้า

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานด้านสังคมของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกร
อนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง ลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคต
ในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง ความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาค
กลาง ปัญหาและข้อเสนอแนะของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง โดย
ทำการศึกษาเฉพาะสมาชิกที่เข้าร่วมในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน ตั้งแต่เดือนมีนาคม
2550 ถึง เดือนพฤศจิกายน 2552 จำนวน 7 จังหวัด คือ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดจันทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัด
ระยอง จังหวัดลพบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดสระบุรี รวมจำนวนทั้งหมด 109 ราย โดยส่งแบบสอบถาม
ทางไปรษณีย์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกในโครงการ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติใช้สถิติเชิงพรรณนา
(Descriptive Statistics) สำหรับวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานด้านสังคม ลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ และระดับ
ความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง ประกอบด้วย ความถี่
(Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกที่ทำการศึกษาคือเพศชายร้อยละ 72.5 มีอายุเฉลี่ย 37.50 ปี จบการศึกษาระดับ
ปริญญาตรีร้อยละ 48.6 มีสถานภาพสมรสร้อยละ 56.9 อาชีพหลักประกอบอาชีพเกษตรกรรมร้อยละ 72.5 อาชีพ
รองประกอบอาชีพค้าขายร้อยละ 33.0 มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกเฉลี่ย 19.06 เดือน โดยมีเหตุผลการเข้าร่วม
โครงการเพื่อต้องการพื้นที่ทำการเกษตรกรรมเป็นของตนเอง ร้อยละ 29.3 มีแหล่งการเรียนรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ
จากเจ้าหน้าที่สำนักงานปฏิรูปที่ดินร้อยละ 65.1 สมาชิกที่ทำการศึกษาคือเกษตรกรในพื้นที่โครงการร้อยละ 85.3
โดยมีเหตุผลในการทำเกษตรกรรม พิจารณาปลูกพืชตามความเหมาะสมของพื้นที่ ร้อยละ 33.0 มีจำนวนสมาชิก
ในครัวเรือนเฉลี่ย 3.39 คน มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.25 คน มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกรรมเฉลี่ย 4.11
ไร่ มีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 18,342.65 บาท

สมาชิกมีความคิดเห็นโดยรวมเฉลี่ยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.18) และพิจารณาความคิดเห็นในแต่ละ
ประเด็น พบว่าด้านนโยบายอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.86) ด้านเงินทุนและสินเชื่ออยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย
3.46) ด้านการฝึกอบรมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.19) ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. อยู่ในระดับ
ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.99) และด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดินอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.40)

ปัญหาของสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง ได้แก่ ด้านทรัพยากร
ในเขตปฏิรูปที่ดินร้อยละ 45.9 ด้านเงินทุนและสินเชื่อร้อยละ 40.4 ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ร้อยละ 22.0
และด้านการฝึกอบรมร้อยละ 20.2 ข้อเสนอแนะของสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน
ภาคกลาง มีดังนี้ ด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดินร้อยละ 33.0 ด้านการฝึกอบรมร้อยละ 22.0 ด้านเงินทุนและ
สินเชื่อร้อยละ 20.2 และด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ร้อยละ 14.7

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Suchalinee Jaiyen 2010: Opinion of Members on Future Farmer Incubation Project in Land Reform Area in Central Region. Master of Science (Agricultural Extension), Major Field: Agricultural Extension, Department of Agricultural Extension and Communication. Thesis Advisor: Associate Professor Praderm Chumjai, Ph.D. 86 pages.

The objectives of this research were to study social background of members, economic background of members, opinions of members on future farmer incubation project in land reform area in central region, problems and suggestions of members on future farmer incubation project in land reform area in central region. Population consisted of members participating the future farmer incubation project in land reform area in 7 provinces of central region including Kanchanaburi, Chanthaburi, Pathum Thani, Rayong, Lop Buri, Suphan Buri and Saraburi. Since March 2007 to November 2009 and 109 more total. By sending questionnaires by mail. The data were analyzed statistically using descriptive statistics for social background of members, economic background of members and opinion of members on future farmer incubation project in land reform area in central region by using frequency, percentage, mean and standard deviation.

Research results showed that members were male at 72.5%. Their average age was 37.5 years old, completed Bachelor degree (56.9%), main occupation was farmer (72.5%), occupation was business (33.0%), the average time as a member of 19.06 months, the reasons for participants to want to agricultural areas as their own (29.3%). The perceived source of information about project was from the Agricultural Land Reform Office officials (65.1%), run their farming businesses in the project area (85.3%), Consider the appropriateness of the crop area (33.0%), the average number of household members was 3.39, the average number of family members who worked on the farm was 2.25, the average agricultural area per family was 4.11 Rai and the average income was 18,342.65 baht.

The overall opinion of the members was at the medium level (average 3.18). Considering on individual item was policy at a high level (mean = 3.86), capital and loans at a high level (mean = 3.46), training at a moderate level (mean = 3.19), the services of the Agricultural Land Reform Office officials at a moderate level (mean = 2.99) and resources in land reform in a low level (mean = 2.40).

Problems of members on future farmer incubation project in land reform area in central region were resources in land reform (45.9%), capital and loans (40.4%), the services of the Agricultural Land Reform Office officials (22.0%) and training(20.2%). Suggestions of members on future farmer incubation project in land reform area in central region were resources in land reform (33.0%), training(22.0%), capital and loans (20.2%) and the services of the Agricultural Land Reform Office officials (14.7%).

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.ประเดิม ฉ่ำใจ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผศ.ดร.สุพัตรา ศรีสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เป็นอย่างสูง ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ รวมทั้งถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการ ตลอดจนตรวจแก้ไขให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้อง สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.สาวิตรี รังสิภัทร รศ.ดร.พัฒนา สุขประเสริฐ คุณชนินทร จารุจันทร์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการตรวจสอบ แก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสงวน ใจเย็น และคุณแม่สมพิศ ใจเย็น ผู้ที่ให้โอกาส มาจนถึงทุกวันนี้ คอยช่วยเหลือ ห่วงใย และให้กำลังใจที่ดีเสมอมา ขอขอบคุณ เพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาส่งเสริมการเกษตร ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร ที่คอยให้คำปรึกษาและให้กำลังใจ ในการทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณค่าและประโยชน์อันพึงมีของวิทยานิพนธ์เล่มนี้แก่ บิดา มารดา บุรพจารย์ รวมทั้งผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และประสบการณ์แก่ผู้วิจัย

สุชาลินี ใจเย็น

มีนาคม 2553

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(4)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	4
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น	8
นิคมเศรษฐกิจพอเพียง	13
โครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน	15
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	29
กรอบแนวคิดการวิจัย	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	31
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
การวัดค่าตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	32
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	41
ผลการวิจัย	41
ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานด้านสังคมของสมาชิกโครงการบ่มเพาะ เกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง	41
ตอนที่ 2 ลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของสมาชิกโครงการ บ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง	46
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกร อนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง	50
ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของสมาชิกในโครงการบ่มเพาะ เกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง	60
ข้อวิจารณ์	65
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	69
สรุปผลการวิจัย	69
ข้อเสนอแนะ	72
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	75
ภาคผนวก	78
ประวัติการศึกษา และการทำงาน	86

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	นิคมเศรษฐกิจพอเพียงและพื้นที่เป้าหมาย เพื่อรองรับนักศึกษาเกษตรเข้า ทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน	20
2	จำนวนสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน ภาคกลาง จำแนกตามจังหวัด	31
3	จำนวนและร้อยละของสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตใน เขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง จำแนกตามลักษณะพื้นฐานด้านสังคม	43
4	จำนวนและร้อยละของสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตใน เขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง จำแนกตามลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ	48
5	ระดับความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตใน เขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางโดยภาพรวม	51
6	จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่ม เพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง	54
7	จำนวนและร้อยละปัญหาของสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกร อนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน จำแนกตามประเด็น	61
8	จำนวน และร้อยละข้อเสนอแนะของสมาชิกในโครงการบ่มเพาะ เกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน จำแนกตามประเด็น	64

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

30

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ภาคการเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยมาโดยตลอด ไม่เพียงแต่เป็นแหล่งรองรับอาชีพของประชากรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของประเทศ แต่ยังเป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญของโลก ทั้งเพื่อการบริโภคและส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ถึงแม้เกิดวิกฤติเศรษฐกิจทำให้ทุกภาคการผลิตได้รับผลกระทบ ทั้งโรงงานอุตสาหกรรมปิดกิจการ การเลิกจ้างแรงงานในภาคอุตสาหกรรม แต่ภาคการเกษตรก็ยังเป็นฐานการผลิตที่ช่วยบรรเทาวิกฤติเศรษฐกิจของชาติได้ แต่ในปัจจุบันกลับพบว่าผู้ประกอบการอาชีพทางด้านเกษตรกรรมมีจำนวนลดน้อยลงจนเหลือเพียงร้อยละ 40 และคาดการณ์ว่าในอนาคตจะเหลือเพียงร้อยละ 30 และอายุเฉลี่ยของเกษตรกรสูงขึ้น คือ มากกว่า 45 ปี เพราะนับวันจะขาดแรงงานครัวเรือนภาคเกษตรวัยหนุ่มสาว ซึ่งต่างพากันให้ความสำคัญกับอาชีพที่มีความทันสมัยทางเทคโนโลยี อพยพย้ายถิ่นฐานเข้าสู่เมือง เพื่อขายแรงงานภาคอุตสาหกรรม และหันมาให้ความสำคัญกับการนำความรู้ไปใช้ในสายงานอื่นมากกว่าสายอาชีพเกษตรที่เรียนมา อีกทั้งเกษตรกรขาดการพัฒนาความรู้ทักษะและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ทำให้ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงพัฒนากระบวนการผลิต การบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ในที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเกษตรกรรม การจัดหาแหล่งน้ำ และพัฒนาระบบชลประทาน ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ส่งเสริมและพัฒนาระบบสหกรณ์ รวมทั้งกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรกรรม ถือว่าเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีความสำคัญต่อภาคการเกษตรของประเทศไทย โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายที่จะสร้างความก้าวหน้าทางเกษตรกรรมให้เกิดความต่อเนื่อง ด้วยการสร้างเกษตรกรอนาคตรุ่นใหม่ที่จะเข้ามาดำเนินชีวิตในภาคเกษตร ซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญในการผลิตของประเทศ จึงได้มีการสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือจาก 2 องค์กร ได้แก่ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) จัดทำโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน (Future Farmer Incubation in Land Reform Area) ขึ้น เมื่อปี 2550 อันเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านเกษตรจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และจากมหาวิทยาลัยเครือข่ายต่างๆ (ธีระ สูตะบุตร, 2550)

โครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นโครงการเพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีภาวะผู้นำ มีความคิดริเริ่ม และพร้อมที่จะรับเทคโนโลยีการเกษตรตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยจัดที่ดินในนิคมเศรษฐกิจพอเพียงและในพื้นที่เป้าหมายให้ได้ใช้ประโยชน์ ผลจากการดำเนินโครงการตั้งแต่ปี 2550 จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ.2552) เป็นระยะเวลา 2 ปี ได้สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีบทบาทในพื้นที่ในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ภายใต้มีการตลาดนำการผลิตในนิคมเศรษฐกิจพอเพียง โดยสร้างกระบวนการเรียนรู้ พร้อมกับอบรมภาคปฏิบัติ มุ่งเน้นการนำสิทธิการใช้ที่ดินมาใช้ประโยชน์ในการสร้างงานสร้างรายได้ ควบคู่กับการฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และพัฒนาธุรกิจภาคประชาชน ให้พึ่งพาช่วยเหลือกันในรูปแบบสหกรณ์หรือวิสาหกิจชุมชน สร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน อันสามารถเชื่อมโยงไปสู่การส่งออกในรูปแบบการทำเกษตรแบบมีสัญญากับบริษัทเอกชน อีกทั้งเป็นการลดปัญหาการว่างงานในเมือง เปรียบเสมือนคืบคลานการด้านการเกษตรกลับสู่ท้องถิ่น และเป็นการเสริมต่อกำลังภาคเกษตรของประเทศไทยอีกทางหนึ่ง

โครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินได้มีการดำเนินการในนิคมเศรษฐกิจพอเพียงและพื้นที่เป้าหมาย ในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ของประเทศไทย ภาคกลางเป็นภูมิภาคหนึ่งที่มีการดำเนินโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน และมีความเหมาะสมในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมอย่างยิ่ง ทั้งปัจจัยสนับสนุนภูมิศาสตร์ ภูมิอากาศ ดิน น้ำ ระบบสาธารณูปโภคต่างๆ และที่สำคัญ คือ ตลาดรองรับผลผลิต ทุกปัจจัยล้วนอำนวยความสะดวกต่อการเกษตรกรรม และภาคกลางยังเป็นการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศ เช่น ผลไม้ และผลผลิตทางปศุสัตว์ ซึ่งผลผลิตดังกล่าวใช้บริโภคภายในประเทศและยังส่งออกไปต่างประเทศ การจัดสรรที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางในการรองรับสมาชิกเข้าร่วมโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน มีพื้นที่ใน 7 จังหวัด คือ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดจันทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดระยอง จังหวัดลพบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดสระบุรี ซึ่งพื้นที่ที่เตรียมการไว้สำหรับรองรับสมาชิกเข้าร่วมโครงการนั้นสามารถรองรับได้ 259 ราย

การดำเนินงานโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง ระยะเวลา 2 ปี มีจำนวนสมาชิกในโครงการ 109 ราย เมื่อเทียบกับจำนวนที่ทางโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินสามารถรองรับ ถือว่าเป็นจำนวนที่น้อย เพียงร้อยละ 42 เท่านั้น ประกอบกับที่ผ่านมา ยังไม่มีการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินในนิคมเศรษฐกิจพอเพียงและพื้นที่เป้าหมายภาคกลาง ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆ เนื่องมาจากความคิดเห็นของสมาชิก จะสะท้อนให้ทราบถึงการดำเนินงานตามโครงการบ่มเพาะ

เกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินในนิคมเศรษฐกิจพอเพียงและพื้นที่เป้าหมายภาคกลาง ดังนั้นจึงเป็นการสมควรที่จะศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการพิจารณากำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงและแก้ไข เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของโครงการ และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงตรงตามความต้องการของสมาชิก และนำไปประยุกต์ต่อการดำเนินงานโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษา

1. ลักษณะพื้นฐานด้านสังคมของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง
2. ลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง
3. ความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง
4. ปัญหา และข้อเสนอแนะของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินงาน และพัฒนาการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ของโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง ทั้งในนิคมเศรษฐกิจพอเพียง และพื้นที่เป้าหมาย ให้มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น
2. เพื่อเป็นฐานข้อมูลแก่ผู้สนใจ สำหรับการวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อไปในอนาคต

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตเฉพาะในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง จำนวน 7 จังหวัด คือ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดจันทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดระยอง จังหวัดลพบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดสระบุรี โดยทำการศึกษาสมาชิกที่เข้าร่วมในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน รวมจำนวนทั้งสิ้น 109 ราย ในช่วงตั้งแต่เดือนมีนาคม 2550 ถึง เดือนพฤศจิกายน 2552

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์ที่มีขอบเขตและความหมายเฉพาะไว้ ดังนี้

สมาชิก หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาด้านเกษตร จากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และมหาวิทยาลัยเครือข่ายต่างๆ ที่สมัครเข้าร่วมโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง ใน 7 จังหวัด คือ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดจันทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดระยอง จังหวัดลพบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดสระบุรี ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2550 ถึง เดือนพฤศจิกายน 2552 ทั้งอาศัยในพื้นที่และไม่อาศัยในพื้นที่ที่ทางสำนักงานการปฏิรูปที่ดินแต่ละจังหวัดจัดให้

โครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน หมายถึง โครงการที่จัดทำขึ้น เพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ ที่มีความคิดริเริ่ม และพร้อมที่จะรับเทคโนโลยีการเกษตรตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยอาศัยความร่วมมือจาก 2 องค์กร คือ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ภาคกลาง หมายถึง พื้นที่จังหวัด 7 จังหวัด ที่มีการดำเนินงานโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดจันทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดระยอง จังหวัดลพบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดสระบุรี โดยยึดตามสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนดไว้

ลักษณะพื้นฐานด้านสังคม หมายถึง สภาวะส่วนบุคคลของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และแหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ

อายุ หมายถึง จำนวนปีเกิดของสมาชิก นับเป็นพุทธศักราช โดยเริ่มนับจากปีพุทธศักราชที่เกิดจนถึงปัจจุบัน ถ้าเกิน 6 เดือน ถือเป็น 1 ปี

ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดที่สมาชิกได้รับจากสถานศึกษา

สถานภาพสมรส หมายถึง สัญลักษณ์ของสถานภาพของสมาชิก โดยแบ่งออกเป็น 3 สถานภาพ คือ โสด สมรส และหย่าหรือหม้าย

อาชีพ หมายถึง กิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ อาชีพหลัก และอาชีพรอง

อาชีพหลัก หมายถึง กิจกรรมที่ได้ปฏิบัติเป็นประจำ หรือที่ใช้เวลาทำมากที่สุดในรอบปี

อาชีพรอง หมายถึง กิจกรรมที่ปฏิบัติเป็นบางเวลา หรือที่ใช้เวลาทำรองลงมาจากอาชีพหลัก

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก หมายถึง จำนวนเดือนในการเข้าร่วมโครงการของสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

แหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ หมายถึง แหล่งการรับรู้ข่าวสารที่สมาชิกได้รับทราบข้อมูล และข่าวสารเกี่ยวกับโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้ เจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต แผ่นพับ นิทรรศการ อาจารย์ เพื่อนและแหล่งอื่นๆ

ลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ หมายถึง สภาวะทางเศรษฐกิจของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง ได้แก่ การทำเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการ จำนวน

สมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการ และรายได้ต่อเดือน

การทำเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการ หมายถึง การที่สมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางประกอบกิจกรรมการผลิตทางการเกษตร ได้แก่ การปลูกพืช และการเลี้ยงสัตว์ ในพื้นที่โครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน หมายถึง จำนวนบุคคลที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางแต่ละราย

จำนวนแรงงานในครัวเรือน หมายถึง จำนวนสมาชิกในครัวเรือนวัยแรงงานทั้งหมดที่สามารถทำการเกษตรได้ในครัวเรือนของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางแต่ละราย

ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการ หมายถึง จำนวนพื้นที่ที่สมาชิกใช้ทำการเกษตรที่ครอบครองและเช่า ในพื้นที่โครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง โดยคิดเป็นไร่

รายได้ต่อเดือน หมายถึง จำนวนเงินรายได้ของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางที่ได้จากในและนอกภาคเกษตรกรรม โดยคิดเป็นบาท/เดือน

ความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง หมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อ และการแสดงออกของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางใน 5 ประเด็น ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านการฝึกอบรม ด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน ด้านเงินทุนและสินเชื่อ และด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

ด้านนโยบาย หมายถึง หลัก และวิธีปฏิบัติ ซึ่งถือเป็นแนวดำเนินการของโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน ประกอบด้วยเกณฑ์การคัดเลือกสมาชิกเข้าร่วมโครงการ การปฐมนิเทศ และการประชาสัมพันธ์

ด้านการฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการที่สมาชิก เพิ่มพูนและปรับปรุงความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ทักษะ ทักษะเกี่ยวกับด้านการเกษตร ก่อนการปฏิบัติงานจริงในพื้นที่ที่เลือกไว้ ประกอบด้วยเรื่อง วิทยากร ความรู้การเกษตร สื่อทัศนูปกรณ์ สถานที่และระยะเวลาการฝึกอบรม

ด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน หมายถึง ทรัพยากรในพื้นที่ของเขตปฏิรูปที่ดิน ที่จัดสรรไว้สำหรับรองรับสมาชิกของโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน ประกอบด้วย เรื่องที่ดิน น้ำ ถนน และไฟฟ้า

ด้านเงินทุนและสินเชื่อ หมายถึง การช่วยเหลือและสนับสนุนทางการเงิน ในการประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม แก่สมาชิก ประกอบด้วยเรื่องการเงินเบี้ยเลี้ยง การสนับสนุนทุนสำรองประกอบอาชีพ และการให้กู้ยืมเงินจากกองทุนปฏิรูปที่ดิน

ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. หมายถึง การทำงานของบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง ประกอบด้วยเรื่องการให้บริการและการให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง ได้มีแนวทางในการตรวจเอกสาร ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. นิคมเศรษฐกิจพอเพียง
3. โครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน
4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

Kolasa (1969) กล่าวว่าความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของแต่ละบุคคล ในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเป็นการประเมินจากสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จากสภาพแวดล้อมต่างๆ หรือความคิดเห็นเป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ถูกจำกัด แต่เป็นสิ่งเร้าที่ได้รับอิทธิพลมาจากความโน้มเอียง

Isaak (1981) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางคำพูดหรือคำตอบ ที่บุคคลได้แสดงออกต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง โดยเฉพาะจากคำถามที่ได้รับทั่วไป โดยปกติแล้วความคิดเห็นแตกต่างจากเจตคติ คือ ความคิดเห็นจะเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ขณะที่เจตคติจะเป็นเรื่องทั่วไป มีความหมายกว้างกว่า

สงวน สุทธิเลิศอรุณ, จำรัส คิ้วสุวรรณ, และ ชิตพิงษ์ ธรรมานุสรณ์ (2522) กล่าวว่า ความคิดเห็น คือ การแสดงออกซึ่งวิจรรณญาณที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ความคิดเห็นของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปตามข้อเท็จจริง และทัศนคติของบุคคล ในขณะที่ทัศนคติแสดงความรู้สึกทั่วไปกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความคิดเห็นเป็นการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ

สุชา จันทรเอม (2524) กล่าวว่า ความคิดเห็น คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่ง แต่เป็นลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนกับทัศนคติ คนเราจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันไป ความคิดเห็นจึงเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านทัศนคติอย่างหนึ่ง แต่การแสดงความคิดเห็นนั้นมักจะมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบและพร้อมที่จะมีปฏิกิริยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อสถานการณ์ภายนอก

บุญเรียง ขจรศิลป์ (2534) กล่าวว่า ความคิดเห็น คือ การแสดงออกทางวาจาของเจตคติ การที่บุคคลกล่าวว่า เขามีความเชื่อ หรือความรู้สึกอย่างไร เป็นการแสดงความคิดเห็นของบุคคล ดังนั้น การวัดความคิดเห็นของบุคคลนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้

จากการให้ความหมายของความคิดเห็นจากหลายๆ ท่าน อาจสรุปความหมายของความคิดเห็นว่า เป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึก ความเชื่อ และการแสดงออกต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และพฤติกรรม ในการพิจารณา และประเมินค่า ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมต่างๆ การแสดงความคิดเห็นอาจจะแสดงออกด้วยการพูดหรือการเขียน การวัดความคิดเห็นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้

แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็น ได้มีผู้เสนอแนวความคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้ดังนี้

Foster (1952) กล่าวว่า แนวความคิดจะมีมูลเหตุของการเปลี่ยนแปลง 2 ประการ ดังนี้

1. ประสบการณ์ (Experience) ที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล หมู่คณะ เรื่องราวต่างๆ หรือสถานการณ์ ความคิดเห็นเกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการได้พบเห็น ค้นเคย อาจถือได้ว่าเป็นประสบการณ์โดยตรง และจากการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นรูปถ่ายหรืออ่านจากหนังสือ โดยไม่ได้พบเห็นของจริง ถือว่าเป็นประสบการณ์ทางอ้อม

2. ระบบค่านิยมและการตัดสินใจ (Value System and Judgment) เนื่องจากกลุ่มชนแต่ละกลุ่มมีค่านิยมและการตัดสินใจค่านิยมที่ไม่เหมือนกัน คนแต่ละกลุ่มจึงมีความคิดเห็นต่อสิ่งเดียวแตกต่างกัน

จากการศึกษาความหมายของความคิดเห็นพบว่า ความคิดเห็นมีความเกี่ยวข้องกับทัศนคติ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติประกอบ ดังนี้

Triandis (1971) กล่าวถึง ทฤษฎีความไม่สอดคล้องทางความคิดว่า การเปลี่ยนแปลงของทัศนคติเกิดขึ้นเนื่องจากความไม่สอดคล้องในตัวบุคคล ความไม่สอดคล้องดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากการรับรู้เหตุการณ์ หรือข้อมูลใหม่ที่ขัดแย้งกับทัศนคติและความคิดเห็นเดิมของตน ได้ข้อมูลใหม่ที่คาดไม่ถึง และเมื่อเกิดความไม่สอดคล้องทางความคิด บุคคลจะพยายามปรับให้เกิดความสอดคล้องเพื่อให้เกิดความคิดที่สัมพันธ์กับพฤติกรรม หรือเปลี่ยนแปลงความคิดให้สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือพยายามหาข้อมูลมาสนับสนุนความคิดเห็นเดิมของตน หรือหลีกเลี่ยงไม่รับข้อมูลที่ทำให้เกิดความไม่สอดคล้องขึ้น

Hovland, Janis, and Kelly (1953) กล่าวถึง ทฤษฎีเสริมกำลังว่า ทัศนคติของบุคคลจะเปลี่ยนแปลงเมื่อบุคคลเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น ความคิดเห็นใหม่ๆ เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้เกิดจากการเสริมกำลัง นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความสนใจ ความเข้าใจ และการยอมรับทั้งหมดนี้มีผลมาจากสิ่งล่อใจ เมื่อบุคคลมีประสบการณ์ในทางที่ดีต่อสิ่งหนึ่ง บุคคลจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

การแสดงความคิดเห็นในเรื่องเดียวกันของแต่ละบุคคล จะขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ มีผลทำให้การแสดงความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงมีผู้สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นไว้ดังนี้

Oskamp (1977) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลที่ทำให้เกิดความคิดเห็น ดังนี้

1. ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย (Gene and Physiological Factors) เป็นปัจจัยตัวแรกที่ไม่ค่อยจะพูดถึงมากนัก โดยมีการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านพันธุกรรมจะมีผลต่อระดับความก้าวร้าวของบุคคล ซึ่งจะมีผลต่อการศึกษา เจตคติ หรือความคิดเห็นของบุคคลนั้นๆ ได้ปัจจัยทางร่างกาย

เช่น อายุ ความเจ็บป่วย และผลกระทบจากการใช้ยาเสพติด จะมีผลต่อความคิดเห็นและเจตคติของบุคคล ยกตัวอย่างเช่น คนที่มีความคิดอนุรักษ์นิยมมักจะเป็นคนที่มีอายุมาก

2. ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล (Direct Personal Experience) คือ บุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดต่างๆ จากประสบการณ์โดยตรง เป็นการกระทำหรือได้พบเห็นต่อสิ่งต่างๆ โดยตนเองทำให้ส่งผลต่อเจตคติหรือความคิดเห็น ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ เช่น เด็กทารกที่แม่ได้ป้อนน้ำส้มคั้นให้ทาน เขาจะมีความรู้สึกชอบ เนื่องจากน้ำส้มหวาน เย็น ชื่นใจ ทำให้เขามีความรู้สึกต่อน้ำส้มที่ได้ทานเป็นครั้งแรกเป็นประสบการณ์โดยตรงที่เราได้รับ

3. อิทธิพลจากครอบครัว (Parental Influence) เป็นปัจจัยที่บุคคลเมื่อเป็นเด็กจะได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และครอบครัว ทั้งนี้เมื่อตอนเป็นเด็กเล็กๆ จะได้รับการอบรมสั่งสอน ทั้งในด้านความคิด การตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย การให้รางวัลและการลงโทษ ซึ่งเด็กจะได้รับจากครอบครัว

4. เจตคติ และความคิดเห็นของกลุ่ม (Group Determinants of attitude) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นหรือเจตคติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลจะต้องมีสังคมและอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้นความคิดเห็นและเจตคติต่างๆ จะได้รับการถ่ายทอดและมีแรงกดดันจากกลุ่มไม่ว่าจะเป็นเพื่อนในโรงเรียน กลุ่มอ้างอิงต่างๆ ซึ่งทำให้เกิดความคล้อยตามเป็นไปตามกลุ่มได้

5. สื่อมวลชน (Mass Media) เป็นสื่อต่างๆ ที่บุคคลได้รับ สื่อต่างๆ เหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ ต่างๆ จะมีผลทำให้บุคคลมีความคิดเห็น มีความรู้สึกต่างๆ เป็นไปตามข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อ

จำเรียง ภาพจิตร (2536) กล่าวถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดความคิดเห็นว่า ขึ้นอยู่กับกลุ่มทางสังคมในหลายประการ คือ

1. ภูมิหลังทางสังคม หมายถึงกลุ่มคนที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกันโดยทั่วไปจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไปด้วย เช่น ความคิดเห็นระหว่างผู้เยาว์กับผู้สูงอายุ ชาวเมืองกับชาวชนบท เป็นต้น

2. กลุ่มอ้างอิง หมายถึง การที่คนเราจะคบหาสมาคมกับใคร หรือกระทำการสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้แก่ผู้ใด หรือการกระทำที่คำนึงถึงอะไรบางอย่างร่วมกันหรืออ้างอิงกันได้ เช่น ประกอบอาชีพเดียวกัน

การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสมาคมเดียวกัน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้นด้วย

3. กลุ่มกระตือรือร้น หรือกลุ่มเฉื่อยชา หมายถึง การกระทำใดที่ก่อให้เกิดความกระตือรือร้นเป็นพิเศษอันจะก่อให้เกิดกลุ่มผลประโยชน์ขึ้นมาได้ ย่อมส่งผลต่อการจูงใจให้บุคคลที่เป็นสมาชิกเหล่านั้นมีความคิดเห็นที่คล้อยตามได้ไม่ว่าจะให้คล้อยตามในทางที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ตาม ในทางตรงกันข้ามกลุ่มเฉื่อยชาที่จะไม่มีอิทธิพลต่อสมาชิกมากนัก

การวัดความคิดเห็น

Shaw and Wrigth (1976) ได้กล่าวว่า การวัดความคิดเห็นเป็นลักษณะของบุคคล จึงวัดจากแรงจูงใจ การรับรู้ แต่มีข้อแตกต่างของประสบการณ์และปัจจัยอื่นๆ จึงมีวิธีการวัดความคิดเห็นดังนี้

1. การฉายภาพ (Projective Technique) เป็นการวัดโดยการสร้างจินตนาการจากภาพโดยภาพจะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงความคิดเห็นออกมาและสามารถพิจารณาได้ว่า บุคคลมีความคิดเห็นหรือความรู้สึกอย่างไรต่อภาพที่เห็น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ได้รับมาเป็นสำคัญ

2. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการซักถามบุคคล ช่วยให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

3. การส่งแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นวิธีการวัดความคิดเห็นที่สิ้นเปลืองเวลาน้อยกว่าวิธีอื่น โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มที่ต้องการศึกษาให้ตอบกลับมาแต่มีข้อจำกัดอยู่ว่าผู้ที่ถูกถามจะต้องอ่านออก และเขียนได้

4. การให้เล่าความรู้สึก (Self-Report) เป็นการวัดโดยการบุคคลเล่าความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกมา ซึ่งผู้เล่าจะบรรยายความรู้สึกนึกคิด ตามประสบการณ์และความสามารถออกมา

วัลลภ รัฐนัตรานนท์ (2545) กล่าวถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวัดว่ามาตรวัดเจตคติหรือทัศนคติ หรือความคิดเห็นที่นิยมใช้แพร่หลายมี 4 วิธี คือ

1. วิธีแบบสเกลวัดความต่างทางศัพท์ เป็นวิธีวัดทัศนคติ หรือความคิดเห็น โดยอาศัยคุณสมบัติที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่น ดี-เลว ชยัน-จีเกียจ เป็นต้น

2. วิธีลิเคิ์ทสเกล เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นที่นิยมกันมากที่สุดเพราะเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบสามารถแสดงทัศนคติในทางชอบหรือไม่ชอบ โดยขีดอันดับความชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 หรือ 4 คำตอบ และให้คะแนน 5 4 3 2 1 หรือ +2 +1 0 -1 -2 ตามลำดับ

3. วิธีกัทแมนสเกล เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นในแนวเดียวกัน และสามารถจัดอันดับของทัศนคติสูง-ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกันได้จากต่ำสุดถึงสูงสุด และแสดงถึงการสะสมของข้อความคิดเห็น

4. วิธีเทอร์สโตนสเกล เป็นวิธีสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาตร แล้วเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิดเห็น หรือทัศนคติไปในทางเดียวกัน และเสมือนว่าเป็น Scale ที่มีช่วงห่างเท่ากัน

นิคมเศรษฐกิจพอเพียง

นิคมเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.), 2552ข) มีความเป็นมา โดยพระราชบัญญัติ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตร ที่ดินจึงเป็นปัจจัยและเป็นรากฐานเบื้องต้นของการผลิตทางเกษตรกรรม จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐจะต้องดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เพื่อช่วยให้เกษตรกรมีที่ดินทำกิน และการให้การใช้ที่ดินเกิดประโยชน์มากที่สุด พร้อมกับการจัดระบบการผลิต และจำหน่ายผลิตผล เพื่อสนองแนวนโยบายรัฐในการลดความเหลื่อมล้ำในฐานะของบุคคลทางเศรษฐกิจสังคม ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

นโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาล

ตามแผนบริหารราชการแผ่นดิน 4 ปี (พ.ศ. 2548-2551) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การจัดความยากจนทั้งระบบ ตั้งแต่ ระดับประเทศ ระดับชุมชน ระดับบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้

ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาความยากจนระดับบุคคลโดยมีเป้าหมายที่จะแก้ไขความยากจน 7.5 ล้านคน ซึ่งในจำนวนนี้เป็นคนยากจนในภาคเกษตรประมาณ 6 ล้านคน

แผนแก้ไขปัญหความยากจนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2548 มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลักในการช่วยแก้ไขปัญหความยากจน โดยเฉพาะการจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร ซึ่งได้ลงทะเบียนผู้ยากจนไว้ จึงมีแนวคิดจัดตั้งนิคมเศรษฐกิจพอเพียงโดยน้อมนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นตัวขับเคลื่อนหลัก ดังนั้นเพื่อให้ยุทธศาสตร์การจัดความยากจนบรรลุผล จึงได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญห ความยากจน 2 รูปแบบ คือ

1. ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน
2. นิคมเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดหลัก 4 ประการ ดังนี้

2.1 เน้นการสร้างกระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ปัญญา เพื่อแก้ไขปัญหความยากจน ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 เน้นการฝึกอบรมภาคปฏิบัติ (Skill Practice) เพื่อให้เกษตรกรรู้จักการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ และเข้าถึงโอกาสใหม่ๆ

2.3 เน้นการนำที่ดินที่ถูกปล่อยให้รกร้างว่างเปล่ามาใช้ประโยชน์ในการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรยากจน ควบคู่กับการฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.4 เน้นการรวมกลุ่มเกษตรกร ให้พึ่งพาช่วยเหลือกันในรูปแบบสหกรณ์หรือวิสาหกิจชุมชน (Business Chain) สร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน เพื่อช่วยเหลือด้านการเกษตร อันสามารถจะเชื่อมโยงไปสู่การส่งออกในรูปแบบการทำ Contract Farming กับบริษัทเอกชน

แนวคิด และรูปแบบการดำเนินงาน

การดำเนินงานจัดตั้งนิคมเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งหวังเพื่อปฏิรูปบริการใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน โดยมีการจัดสรรที่ดินควบคู่กับการสร้างอาชีพให้เกษตรกร ให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินเป็นของตนเองอย่างถาวร และสามารถพึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งมีการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ โดยจะทำการรวมกันเป็นนิคมหรือกลุ่มอาชีพ และจัดตั้งสถาบันเกษตรกร ในรูปแบบวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์ โดยมีการใช้ตลาดนำการผลิตภาคเอกชนเข้าร่วมโครงการในการรับซื้อสินค้าตามที่ตกลงกันได้ไว้ (Contract Farming)

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตาม พรบ. ปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2518 และนโยบายแก้ไขปัญหาคความยากจน โดยคำนึงถึงความสำเร็จ บนพื้นฐานของเกษตรกรแต่ละราย

1. ประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินของเกษตรกร โดยใช้พื้นที่น้อยที่สุดมีความเหมาะสมตามศักยภาพดิน น้ำ และขีดความสามารถของเกษตรกร
2. รายได้ของเกษตรกรเพื่อยังชีพประมาณ 4,500 บาท/เดือน/คน โดยทางเลือกอาชีพที่เกษตรกรพึงพอใจ ยอมรับและไม่มีความเสี่ยง
3. คุณภาพชีวิตของเกษตรกรแต่ละราย โดยน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตให้ครอบครัวมีความสุข ตลอดจนการอยู่ร่วมกันและการพึ่งพากันในชุมชน

โครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (2551) มีหลักการและดำเนินงานโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน ดังนี้

เป้าประสงค์

เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมพรรษา 81 พรรษา

ภารกิจ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตบุคลากรในระดับช่างกึ่งฝีมือ ช่างฝีมือ ช่างเทคนิค

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีภารกิจในการจัดที่ดิน และที่อยู่อาศัย ให้เกษตรกร พื้นฟูสภาพแวดล้อมและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและส่งเสริมการเรียนรู้ สนับสนุนเงินทุนเพื่อพัฒนาอาชีพเกษตรกร

ข้อตกลงความร่วมมือ

1. กำหนดพื้นที่นำร่องในการจัดสรรที่ดิน เพื่อการใช้ประโยชน์ในการผลิตให้แก่ผู้ที่จบการศึกษาในระดับต่างๆด้านการเกษตรจาก สอศ. โดยในปี 2550–2551 จะดำเนินการจัดพื้นที่รองรับนักศึกษา 400 ราย
2. สอศ. จะพิจารณารับบุตรหลานเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีโดยในแต่ละปี รมรณรงค์รับนักศึกษา 2,000 ราย
3. สอศ. จะให้ความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านการเกษตร การผลิต การแปรรูป การจำหน่าย โดยร่วมออกศูนย์บริการประชาชนเคลื่อนที่ดำเนินการโดย ส.ป.ก. และให้การฝึกอบรมอาชีพแก่เกษตรกรในเขตการปฏิรูปที่ดินตามศักยภาพของแต่ละพื้นที่ที่สำคัญ
4. สอศ. จะร่วมมือพัฒนาเกษตรกร โดยการจัดฝึกอบรมพัฒนาอาชีพตามสภาพพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน
5. ส.ป.ก. และ สอศ. จะร่วมมือในงานวิจัยและพัฒนา ในด้านการพัฒนาการเกษตรและอาชีพในเขตปฏิรูปที่ดิน

การรับนักศึกษาเกษตรเข้าโครงการ

ส.ป.ก. ได้กำหนดพื้นที่นำร่องในการจัดสรรที่ดิน เพื่อการใช้ประโยชน์การผลิตให้แก่ผู้ที่จบการศึกษาในระดับต่างๆ ด้านการเกษตรจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) โดยในปี 2550–2551 จะดำเนินการจัดพื้นที่รองรับนักศึกษา จำนวน 400 ราย

นอกจากนี้ ส.ป.ก. ยังรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและที่เกี่ยวข้อง จากมหาวิทยาลัยเครือข่าย ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยนครพนม มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยประสานมิตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา และสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี เข้าโครงการด้วย

เป้าหมาย

สร้างเกษตรกรที่มีภาวะผู้นำ มีความคิดริเริ่ม และพร้อมที่จะรับเทคโนโลยีการเกษตรตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

เพื่อจัดที่ดินเขตปฏิรูปที่ดินให้นักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และมหาวิทยาลัยเครือข่าย ได้ใช้ประโยชน์ที่ดินในการทำมาหากินอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน

การเตรียมความพร้อมนักศึกษาเข้าสู่วิถีชีวิตเกษตรกร

หลังจากที่ผ่านกระบวนการคัดเลือกแล้ว นักศึกษาจะเริ่มต้นวิถีชีวิตเกษตรกรโดยไปปฏิบัติจริงที่แปลงเกษตรกรรมในนิคมเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้เลือกไว้ เพื่อเรียนรู้การลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ และการทำแผนธุรกิจกลุ่ม โดยได้รับเบี้ยเลี้ยงวันละ 150 บาท เป็นเวลา 3 เดือน และจะได้รับการ

สนับสนุนทุนสำรองการประกอบอาชีพ เมื่อได้รวมกลุ่มจัดทำแผนธุรกิจวิสาหกิจเกษตรบ่มเพาะคนละ 5,000 บาท นอกจากนี้เมื่อจัดทำแผนเข้าสู่แหล่งทุนของกองทุนปฏิรูปที่ดินฯแล้ว นักศึกษาจะได้กู้ยืมเงินในอัตราดอกเบี้ยเพียงร้อยละ 1 ต่อปี

หลักการสำคัญ

1. เน้นการสร้างกระบวนการเรียนรู้ (Learning Process)
2. เน้นการฝึกอบรบภาคปฏิบัติ (Skill Practice)
3. เน้นการนำสิทธิการใช้ที่ดินมาทำกิน (ลดรายจ่าย) และทำขาย (เพิ่มรายได้) ควบคู่กับฟื้นฟูจริยธรรม
4. เน้นการพัฒนาธุรกิจภาคประชาชน ในมิติ “การตลาดนำการผลิต” (Contract Farming)

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

บริหารจัดการทรัพยากรที่มีเดิม ด้วยกลไกความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยทุกฝ่ายได้ประโยชน์ร่วมกันภายใต้เป้าหมายเดียวกัน คือ การพัฒนาเกษตรกรมืออาชีพยุคใหม่ที่มีคุณภาพและสามารถยึดอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักได้

กลยุทธ์ดำเนินงาน

1. สร้างความร่วมมือที่แน่นระหว่างภาคีหรือหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำโครงการร่วมกัน โดยแบ่งบทบาทและหน้าที่ตามบทบาทและภารกิจเดิมของหน่วยงาน
3. พัฒนากลไกเพื่อความยั่งยืนของโครงการ

ขอบเขตและพื้นที่เป้าหมาย

1. เริ่มโครงการในจังหวัดที่มีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีตั้งอยู่ ประกอบกับการปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ในพื้นที่นั้น และอยู่ในพื้นที่ดำเนินการโครงการวิจัยเฉพาะที่ของ สกว.

2. ในปีการศึกษา 2551 จะเริ่มต้นนำร่องโครงการในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุตรดิตถ์ และสุพรรณบุรี

จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ

เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษา 81 พรรษา ในปี 2551 จึงได้กำหนดจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการไว้ จำนวน 999 คน ภายในระยะเวลา 5 ปี

2 องค์การความร่วมมือ

ความร่วมมือภายใต้ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน บริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่เดิม ด้วยกลไกความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยทุกฝ่ายได้ประโยชน์ร่วมกันภายใต้เป้าหมายเดียวกัน คือ การพัฒนาเกษตรกรรมมืออาชีพยุคใหม่ที่มีคุณภาพและสามารถยึดอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักได้

1. เข้าถึงองค์ความรู้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) โดยวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีที่กระจายอยู่ทั่วประเทศมีบทบาทผลิตบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านเกษตร อย่างไรก็ตามนักศึกษาที่เลือกเรียนทางด้านวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมีแนวโน้มที่ลดลง และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ไม่ออกไปประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากหลายปัจจัย เช่น ไม่มีที่ดินทำกิน ไม่มีแหล่งเงินทุน ดังนั้น หากสามารถสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสม เพื่อให้เห็นว่าอาชีพเกษตรกรรมมีความมั่นคงและสร้างรายได้ ย่อมดึงดูดให้ผู้ที่รักการเรียนเกษตรหันมาประกอบอาชีพเกษตรมากขึ้น

2. เข้าถึงทรัพยากรที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มีภารกิจในด้านการจัดการที่ดินและที่อยู่อาศัยให้เกษตรกร ฟื้นฟูสภาพแวดล้อม และการใช้ประโยชน์จาก

ทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและส่งเสริมการเรียนรู้ ปัญหาที่ผ่านมาคือ ผู้ได้รับจัดสรรที่ดินจำนวนมาก ไม่ได้ใช้ที่ดินอย่างเต็มประสิทธิภาพหรือทำการเกษตรแล้วขาดทุน ทั้งนี้ เนื่องมาจากผู้ที่ได้รับการจัดสรรที่ดินขาดความรู้ทางวิชาการ และการจัดการที่เหมาะสม ดังนั้น หากเกษตรกรที่ได้รับจัดสรรที่ดินจาก ส.ป.ก. มีความรู้ในอาชีพเป็นอย่างดี ย่อมลดโอกาสการละทิ้งที่ดินทำกิน

ตารางที่ 1 นิคมเศรษฐกิจพอเพียงและพื้นที่เป้าหมายเพื่อรองรับนักศึกษาเกษตรเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ภาค	จังหวัด	รายชื่อนิคมเศรษฐกิจพอเพียง/พื้นที่เป้าหมาย
ภาคเหนือ	เชียงราย	นิคมเศรษฐกิจพอเพียง อ.เมือง
	เชียงใหม่	นิคมเศรษฐกิจพอเพียง อ.แม่แตง
	นครสวรรค์	พื้นที่เป้าหมาย อ.ไพศาลี/อ.ท่าตะโก
	พะเยา	พื้นที่เป้าหมาย อ.ภูพานขาว
	อุดรดิตถ์	นิคมเศรษฐกิจพอเพียง อ.พิชัย
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	กาฬสินธุ์	พื้นที่เป้าหมาย อ.สามชัย
	นครพนม	นิคมเศรษฐกิจพอเพียง อ.ศรีสงคราม
	นครราชสีมา	นิคมเศรษฐกิจพอเพียง อ.วังน้ำเขียว
	บุรีรัมย์	พื้นที่เป้าหมาย อ.ละหานทราย
	ศรีสะเกษ	พื้นที่เป้าหมาย อ.กันทรลักษ์
	หนองคาย	นิคมเศรษฐกิจพอเพียง อ.โพธิ์ตาก
	อุบลราชธานี	พื้นที่เป้าหมาย อ.พิบูลย์มังสาหาร
ภาคกลาง	กาญจนบุรี	นิคมเศรษฐกิจพอเพียง อ.ด่านมะขามเตี้ย พื้นที่เป้าหมาย อ.เมือง
	จันทบุรี	นิคมเศรษฐกิจพอเพียง อ.สอยดาว
	ชัยนาท	พื้นที่เป้าหมาย อ.วัดสิงห์/อ.หนองมะโมง
	ปทุมธานี	พื้นที่เป้าหมาย อ.หนองเสือ
	ระยอง	นิคมเศรษฐกิจพอเพียง อ.ปลวกแดง
	ลพบุรี	พื้นที่เป้าหมาย อ.หนองม่วง
	สุพรรณบุรี	พื้นที่เป้าหมาย อ.บางปลาม้า

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภาค	จังหวัด	รายชื่อนิคมเศรษฐกิจพอเพียง/พื้นที่เป้าหมาย
ภาคใต้	กระบี่	นิคมเศรษฐกิจพอเพียง อ.มวกเหล็ก
	สุราษฎร์ธานี	นิคมเศรษฐกิจพอเพียง อ.ท่าชนะ

ที่มา: ส.ป.ก. (2552ก)

นิคมเศรษฐกิจพอเพียงและพื้นที่เป้าหมาย เพื่อรองรับนักศึกษาเข้าร่วมโครงการในพื้นที่ภาคกลาง

1. นิคมเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัดกาญจนบุรี

1.1 ข้อมูลทั่วไป ต.จรเข้เผือก อ.ด่านมะขามเตี้ย จ.กาญจนบุรี มีพื้นที่ทั้งหมด 230,625 ไร่ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 12 หมู่บ้าน ลักษณะพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ เป็นลูกคลื่นลาดเล็กน้อย บางส่วนเป็นสันดอนริมน้ำ พื้นที่เขตปฏิรูปทั้งสิ้น 67,110 ไร่ มีลำน้ำภาษีไหลผ่านทางด้านตะวันออกของพื้นที่ โดยแยกมาจากแม่น้ำแควน้อย ที่ทำบ้านเสด็จ พื้นที่นิคมเศรษฐกิจพอเพียง มีขนาดพื้นที่ประมาณ 620 ไร่ ห่างจากตัวอำเภอด่านมะขามเตี้ย 10 กิโลเมตร ลักษณะพื้นที่ลาดลาดและภูเขา

1.2 ชุมดิน กลุ่มดินที่ 38 มีลักษณะ เป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย มีสีน้ำตาลและอาจพบจุดประสีน้ำตาลเข้มในดินชั้นล่าง พบบริเวณสันดินริมน้ำที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ มีความชื้นประมาณ 0-2% มีการระบายน้ำดีปานกลาง ค่า pH 5.0-7.0 มีความเหมาะสมในการปลูกพืชไร่ พืชผัก และไม้ผลหลายชนิด แต่ไม่เหมาะที่จะใช้ในการทำนา เนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่อำนวย

1.3 อาชีพเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกพืชไร่ ได้แก่ อ้อย และมันสำปะหลัง รวมพื้นที่ประมาณ 45,200 ไร่ และ 12,450 ไร่ ส่วนไม้ผลไม้ยืนต้น รวมพื้นที่ประมาณ 18,850 ไร่ พืชผักโดยเฉพาะข้าวโพดหวาน และหน่อไม้ฝรั่ง ประมาณ 2,285 ไร่

2. นิคมเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัดจันทบุรี

2.1 ข้อมูลทั่วไป พื้นที่ ต.ทุ่งขนาน อ.สอยดาว จ.จันทบุรี มีขนาดพื้นที่ทั้งสิ้น 83,700 ไร่ สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ดอนลอนลาด แหล่งน้ำธรรมชาติมีคลองและลำธารเล็กๆ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,200 มิลลิเมตรต่อปี

2.2 ชุดดิน กลุ่มชุดดินที่ 7 เป็นดินเหนียว การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง เหมาะกับการทำนา

กลุ่มชุดดินที่ 51B เป็นดินร่วนปนเศษหินความลาดชัน 2-5% การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำเหมาะกับการปลูกยางพารา ไม้ผลบางชนิดและพืชไร่

กลุ่มชุดดินที่ 26B/53B เป็นดินร่วนหรือร่วนปนเหนียวความลาดชัน 2-5% ดินมีการระบายน้ำดีถึงปานกลาง มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงค่อนข้างต่ำเหมาะสำหรับปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก และพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ได้

กลุ่มชุดดินที่ 51B/53B เป็นดินร่วนปนเศษหิน ดินร่วน ดินร่วนปนเหนียว การระบายน้ำดีถึงปานกลาง มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำเหมาะกับการปลูกยางพารา ไม้ผล หรือทำทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์

กลุ่มชุดดินที่ 26B เป็นดินร่วน การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงค่อนข้างต่ำเหมาะกับการปลูกพืชไร่ ไม้ผล

2.3 อาชีพเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน จากการติดตามการทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ต.ทุ่งขนาน พบว่าเกษตรกรทำประโยชน์ด้วยตนเองทุกราย การปลูกพืชเกษตรกรปลูกมันสำปะหลังมากที่สุดร้อยละ 59 รองลงมาได้แก่ยางพารา ร้อยละ 18 ส่วนลำไยและอื่นๆร้อยละ 12 และ 11ตามลำดับ

3. พื้นที่เป้าหมายจังหวัดปทุมธานี

3.1 ข้อมูลทั่วไป ที่ดินพระราชทาน ต.บึงกาสาม อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี มีพื้นที่ทั้งหมด 4,290 ไร่ สภาพโดยทั่วไปของพื้นที่มีน้ำไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูก ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลให้การทำสวนส้มของเกษตรกรประสบปัญหา จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำเกษตร

3.2 ชุดดิน ดินเหนียวมีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองฟางข้าว การระบายน้ำเลว มีน้ำท่วม ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ดินเป็นกรดจัดมาก เหมาะสมในการทำนา

ดินเหนียวสีเทาแก่ มีจุดประสีปะปนมาก การระบายน้ำเลว มีน้ำท่วม ความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ ดินเป็นกรดจัด เหมาะสมในการทำไร่สวนผสม

3.3 อาชีพเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปลูกผักเป็นอาชีพหลักถึงร้อยละ 74.47 รองลงมาได้แก่ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น ร้อยละ 23.05

4. นิคมเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัดระยอง

4.1 ข้อมูลทั่วไป ต.ระหาร อ.ปลวกแดง จ.ระยอง มีเนื้อที่ทั้งหมด 48,697 ไร่ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 4 หมู่บ้าน ประชากรทั้งสิ้น 4,011 คน 2,293 ครัวเรือน พื้นที่ทำการเกษตรทั้งสิ้น 39,233 ไร่ สภาพพื้นที่โดยทั่วไปมีลักษณะเป็นลูกคลื่น ความลาดเท 3.5% พื้นที่เป็นดินร่วนระบายน้ำดี แหล่งน้ำธรรมชาติมีลำห้วย 3 สาย และมีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ จำนวน 2 แห่ง ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,202.6 มิลลิเมตรต่อปี

4.2 ชุดดิน กลุ่มดินคละ สภาพดินเป็นดินร่วนปนทราย ระบายน้ำดี เหมาะกับการปลูกพืชไร่

กลุ่มชุดดิน 24B/45B เป็นดินร่วนปนทราย เหมาะกับการปลูกสับปะรด ขางพารา มะพร้าว

กลุ่มชุดดิน 29B เกิดจากการสลายตัวของหินแกรนิตไนต์ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ pH 5.5-6.0 เหมาะกับการปลูกอ้อย สับปะรด ข้าวโพด มัน ไม้ผล มะพร้าว

กลุ่มชุดดิน 40B เป็นดินร่วนปนทรายสีน้ำตาล pH 6.5-8.0 เหมาะกับการปลูก สับปะรดและยางพารา

4.3 อาชีพเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน การประกอบอาชีพของเกษตรกรส่วนใหญ่ปลูก ยางพาราร้อยละ 55.90 รองลงมา ได้แก่ สับปะรด มันสำปะหลัง ร้อยละ 25.16 และ 7.14 ตามลำดับ และอื่นๆ เช่น ไม้ผลและสวนผัก

5. พื้นที่เป้าหมายจังหวัดลพบุรี

5.1 ข้อมูลทั่วไป ต.คอนคิง อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี มีพื้นที่ทั้งหมด 585.7 ตร.กม. มีประชากร 79,513 คน พื้นที่ที่มีการทับถมของตะกอน ทำให้เกิดเป็นพื้นที่ราบลุ่มกว้างใหญ่ เหมาะต่อการปลูก ข้าว บริเวณส่วนที่เป็นภูเขาพบเป็นส่วนน้อย มีปริมาณน้ำฝน 1,370.9 มิลลิเมตรต่อปี

5.2 ชุดดิน กลุ่มดินคละ สภาพดินจัดว่าเป็นดินดี เหมาะในการทำกิจกรรม

6. พื้นที่เป้าหมายจังหวัดสุพรรณบุรี

6.1 ข้อมูลทั่วไป อ.บางปลาม้า จ.สุพรรณบุรี มีเนื้อที่ทั้งหมด 300,625 ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงสลับภูเขาและป่าไม้ แหล่งน้ำประกอบด้วย ลำห้วยธรรมชาติจำนวน 7 สาย ส่วนใหญ่มีน้ำตลอดทั้งปี ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 966.9 มิลลิเมตรต่อปี

6.2 ชุดดิน กลุ่มชุดดินที่ 56 มีลักษณะเป็นดินเหนียวสีน้ำตาล เหลืองและแดง การระบายน้ำปานกลางถึงดี ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง pH 5.5-6.5 เหมาะกับการปลูกพืชไร่ ไม้ผล

กลุ่มชุดดินที่ 55 เป็นดินเหนียว ชั้นล่างพบหินผุ มีก้อนปูนปะปนอยู่ การระบายน้ำดี ถึงปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง pH 6.0-7.5 โครงสร้างดินค่อนข้างแน่นที่บเหมาะกับ การปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพด มัน ฝ้าย ฯลฯ

กลุ่มชุดดินที่ 36 มีลักษณะเป็นดินร่วนปนทรายและร่วนเหนียว สภาพพื้นที่เป็นลอนลูกคลื่น ดินเกิดจากหินผุ การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง pH 5.0-6.0 ใช้ปลูกพืชไร่ เช่น อ้อย ข้าวโพด ถั่ว ฯลฯ

กลุ่มชุดดินที่ 33 เป็นดินร่วนปนทรายแป้ง สีน้ำตาลปนแดง การระบายน้ำดีปานกลาง pH 5.5-6.5 เหมาะกับการปลูกพืชไร่

6.3 อาชีพเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน เกษตรกรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 90 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมพืชที่ปลูกเป็นพืชไร่ถึงร้อยละ 73 ซึ่งได้แก่ อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพด อาชีพเสริมของเกษตรกร ได้แก่ การเลี้ยงสัตว์ และประมง

7. นิคมเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัดสระบุรี

7.1 ข้อมูลทั่วไป พื้นที่ ต.ชัยสนั่น อ.มวกเหล็ก จ. สระบุรี มีพื้นที่ทั้งหมด 58,851 ไร่ และมีพื้นที่ทำการเกษตร 32,264 ไร่ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 15 หมู่บ้าน ประชากรทั้งสิ้น 8,440 คน 1,722 ครัวเรือน มีพื้นที่ปฏิรูปที่ดินทั้งสิ้น 35,065 ไร่ ลักษณะเป็นที่ราบสูง ภูเขา ทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ตาถูกบุกรุก พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นลูกวังและดินร่วนตามที่ลาดเชิงเขา แหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีลำคลองทั้งสิ้น 6 สาย ส่วนใหญ่มีน้ำตลอดทั้งปี แหล่งน้ำสาธารณะได้แก่ อ่างเก็บน้ำ 1 แห่ง ฝาย 6 แห่ง สระเก็บน้ำ 1 แห่ง ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 816.20 มิลลิเมตรต่อปี

7.2 ชุดดิน กลุ่มชุดดินที่ 28 เป็นเหนียวจัด อาจพบชั้นปูนมาร์ล สีดำ เทา และน้ำตาลเข้ม ภาพพื้นที่ค่อนข้างเรียบ ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง การระบายน้ำดี เหมาะกับการปลูกพืชไร่ ข้าวโพด ไม้ผล

กลุ่มชุดดินที่ 31 เป็นดินเหนียวสีน้ำตาล พื้นที่เป็นลอนลูกคลื่น ความลาดชัน 3-20% pH 5.5-6.5 เหมาะกับการปลูกพืชไร่ และไม้ผล ไม่เหมาะกับการทำนา

กลุ่มชุดดินที่ 47 เป็นดินเหนียวหรือดินร่วนมีเศษหินปน หน้าดินตื้น ความลาดเท 2-20% การระบายน้ำดี pH 5.0-7.5 ไม่เหมาะกับการปลูกพืชทั่วไปเนื่องจากมีหน้าดินตื้น

กลุ่มชุดดินที่ 52 เป็นดินเหนียว หรือร่วนเหนียว มีก๊อปปูนมาร์ลปะปนอยู่ pH 7.0-8.5 มีก๊อปปูนกรวดปนยากแก่การไถพรวน ความอุดมสมบูรณ์สูงเหมาะแก่การปลูกพืชไร่และพืชผัก และพัฒนาทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ได้

กลุ่มชุดดินที่ 62 เป็นพื้นที่ภูเขาความลาดชันเกิน ไม่ควรนำมาทำการเกษตรควรอนุรักษ์ไว้เป็นป่าธรรมชาติ

กลุ่มชุดดินที่ 29 เป็นดินเหนียวสีน้ำตาลเหลือง การระบายน้ำดี ความลาดชัน 3-25% ความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ pH 4.5-5.5 เหมาะกับการปลูกพืชไร่ และไม้ผล ข้าวโพด

7.3 อาชีพเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน การประกอบอาชีพเกษตรเป็นอาชีพหลัก มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งสิ้น 32,264 ไร่ ส่วนใหญ่ปลูกพืชไร่ ซึ่งได้แก่ ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง มีบางส่วนทำเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ โดยเฉพาะโคนม

เกณฑ์การตัดสิทธิ์สมาชิกในกรณีไม่ทำการเกษตรในพื้นที่โครงการ

ในกรณีที่สมาชิกไม่เข้าทำการเกษตรในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเป็นระยะเวลาหนึ่งตามดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานปฏิรูปที่ดินในแต่ละจังหวัด และจะดำเนินงานส่งหนังสือแจ้งสมาชิกที่ไม่ทำการเกษตร เพื่อให้สมาชิกทราบและเข้าทำการเกษตรในพื้นที่ ถ้าสมาชิกไม่ตอบรับกลับมายังสำนักงานปฏิรูปที่ดิน ทางโครงการจะตัดสิทธิ์การถือครองที่ดินของสมาชิกรายนั้น หากว่าสมาชิกที่ถูกตัดสิทธิ์ มีความประสงค์จะเข้ามาทำการเกษตรอีกครั้งทางโครงการจะมอบสิทธิ์การถือครองที่ดินให้เช่นเดิม (สุวนี นิลเดช, 2553)

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิชาญ สมศรี (2529) ได้ศึกษาเรื่อง ทศนคติของเกษตรกรในเขตโครงการปฏิรูปที่ดินป่าสวนชัย-ท่าชัย อำเภอสรีสัชนาลัย อำเภอสวรรคโลก และอำเภอสรีนคร จังหวัดสุโขทัย ที่มีการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พบปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพทางการเกษตรคือปัญหาเกี่ยวกับดินไม่พอทำกิน และปัญหาเรื่องขาดแคลนนํ้าทางการเกษตร

สุภาวดี รัตนแก้ว (2530) ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อโครงการหมู่บ้านสหกรณ์ ห้วยสัตว์ใหญ่ ป่าเต็ง-ป่าละอู พบว่า อายุของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นที่มีต่อโครงการฯ ด้านการจำหน่ายผลผลิต ระดับการผลิตของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นที่มีต่อโครงการฯ ด้านการจำหน่ายผลผลิต ด้านบริการสังคมและด้านบริการสาธารณสุขปโคก จำนวนสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นที่มีต่อโครงการฯ ด้านสินเชื่อ ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นที่มีต่อโครงการฯ ด้านการฝึกอบรม ด้านการจำหน่ายผลผลิต และด้านการประสานงาน

ดำรงฤทธิ์ หลอดคำ (2538) ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการ ความแตกต่างกันเรื่องอายุ ระดับการศึกษา และขนาดพื้นที่ถือครองทางการเกษตร ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความคิดเห็นของโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร จังหวัดหนองบัวลำภู และระดับรายได้ต่อปีของครอบครัว มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการประชาสัมพันธ์โครงการ ทางเลือกทางการเกษตรที่เสนอแผนการผลิตของเกษตรกร และการให้การสนับสนุนสินเชื่อโครงการ

พรทิพย์ แก้วปทุม (2539) ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อ โครงการส่งเสริมเลี้ยงโคนมครบวงจร จังหวัดนครพนม ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่มีระดับการศึกษา พื้นที่การเลี้ยงโคนม และรายได้ มีความคิดเห็นที่มีต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมครบวงจรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สมพงษ์ พงษ์พานุกรม (2544) ศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อโครงการหมู่บ้านป่าไม้พระฉาย ตำบลหนองปลาไหล อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาของสมาชิก และรายได้ของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อโครงการฯ ส่วน อายุของหัวหน้าครัวเรือน ขนาดพื้นที่ที่ได้รับการจัดสรร รายได้จากการเก็บของป่าของครัวเรือน อาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน และระยะเวลาที่เข้าเป็นสมาชิกในโครงการฯ ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อโครงการฯ

สรนรา ชวคุณาภรณ์ (2546) ศึกษา ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษในจังหวัดเชียงราย พบว่า อายุ ระดับการศึกษา พื้นที่ถือครอง พื้นที่ใน

การปลูกผัก แรงงานในครัวเรือน และรายได้จากการปลูกผักมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ จำนวนแหล่งข่าวสารทางการเกษตร ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ที่ไม่มีคุณภาพ และมีราคาแพง ตลาดรองรับผลผลิตน้อย ขาดเอกสารสิทธิ์ในการถือครองที่ดิน ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ขาดแรงงานด้านการเกษตร ขาดความรู้ด้านการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช

พรรณี สามนเสน (2548) ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยางต่อโครงการแปลงสวนยางเป็นทุน พบว่า เพศ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา ระยะเวลาการประกอบอาชีพสวนยาง แหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ ประเภทการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ และความคาดหวังจากการเข้าร่วมโครงการแปลงสวนยางเป็นทุนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยางต่อโครงการแปลงสวนยางเป็นทุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอายุ สถานภาพสมรส และพื้นที่ปลูกยางพารา ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยางต่อโครงการแปลงสวนยางเป็นทุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุภารัตน์ มาตสวิง (2550) ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินในระดับมาก และมีความพึงพอใจในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกับความคิดเห็นต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ อายุ รายได้ต่อเดือนของครอบครัว และจำนวนที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์ต่างกัน จำนวนสมาชิกในครอบครัวแตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์ต่างกัน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย

1.1 ลักษณะพื้นฐานด้านสังคม

1.1.1 เพศ

1.1.2 อายุ

1.1.3 ระดับการศึกษา

1.1.4 สถานภาพสมรส

1.1.5 อาชีพหลัก

1.1.6 อาชีพรอง

1.1.7 ระยะเวลาการเป็นสมาชิก

1.1.8 แหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ

1.2 ลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ

1.2.1 การทำเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการ

1.2.2 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

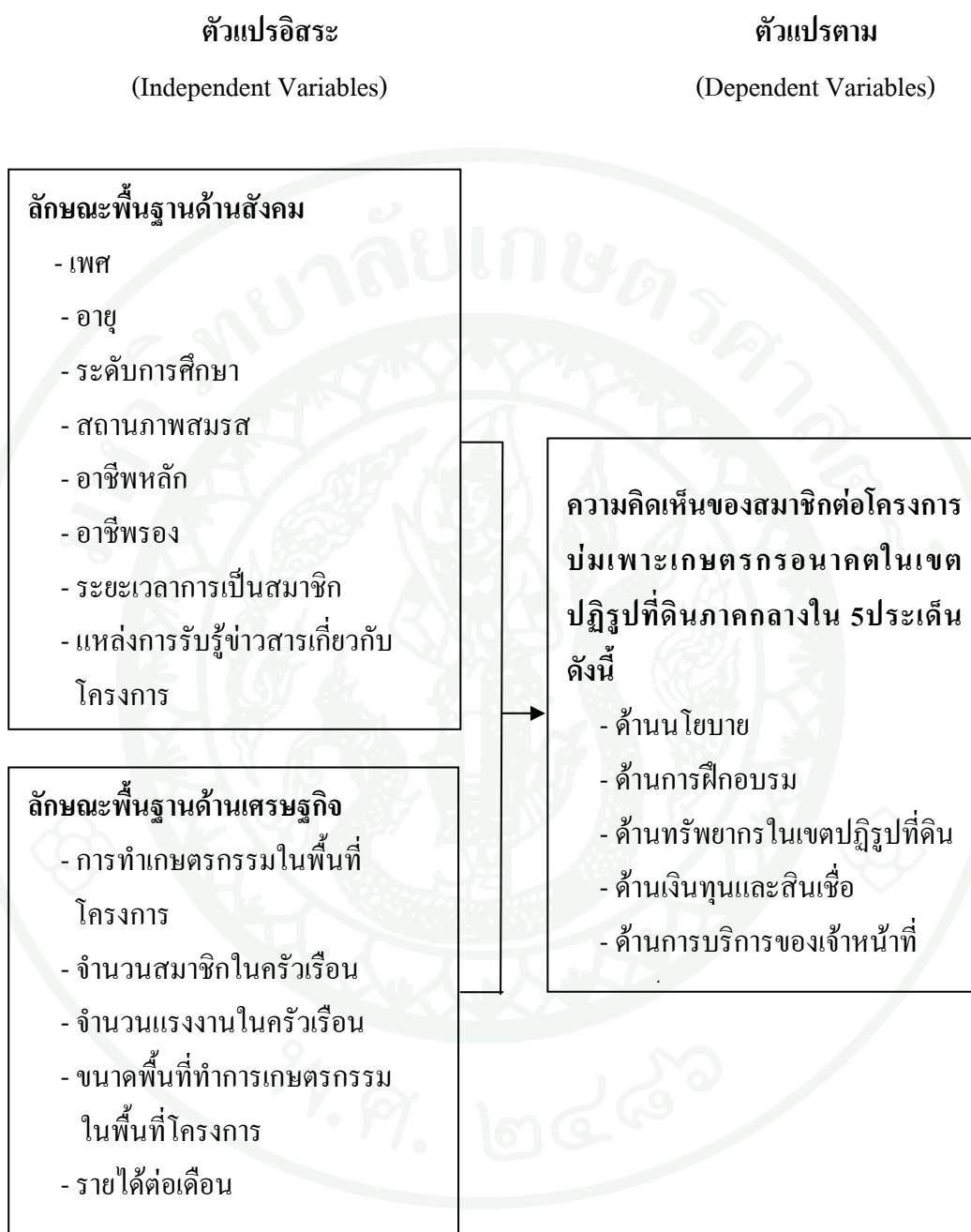
1.2.3 จำนวนแรงงานในครัวเรือน

1.2.4 ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการ

1.2.5 รายได้ต่อเดือน

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางใน 5 ประเด็น ดังนี้ ด้านนโยบาย ด้านการฝึกอบรม ด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน ด้านเงินทุนและสินเชื่อ และด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในเรื่องนี้ คือ สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง จำนวน 7 จังหวัด คือ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดจันทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดระยอง จังหวัดลพบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดสระบุรี โดยทำการศึกษาเฉพาะสมาชิกที่เข้าร่วมในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2550 ถึง เดือนพฤศจิกายน 2552 รวมจำนวนทั้งหมด 109 ราย ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	รายชื่อนิคมเศรษฐกิจพอเพียง/พื้นที่เป้าหมาย	จำนวน (ราย)
กาญจนบุรี	นิคมเศรษฐกิจพอเพียง อ.ด่านมะขามเตี้ย/ พื้นที่เป้าหมาย อ.เมือง	9
จันทบุรี	นิคมเศรษฐกิจพอเพียง อ.สอยดาว	1
ปทุมธานี	พื้นที่เป้าหมาย อ.หนองเสือ	4
ระยอง	นิคมเศรษฐกิจพอเพียง อ.ปลวกแดง	52
ลพบุรี	พื้นที่เป้าหมาย อ.บ้านหมี่	3
สุพรรณบุรี	พื้นที่เป้าหมาย อ.บางปลาม้า	5
สระบุรี	นิคมเศรษฐกิจพอเพียง อ.มวกเหล็ก	35
รวม		109

ที่มา: ส.ป.ก. (2552ค)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 2 ลักษณะ คือ คำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Question) และคำถามแบบปิด (Closed Question) เพื่อนำไปสอบถามสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานด้านสังคมของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

ตอนที่ 2 ลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางใน 5 ประเด็น ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านการฝึกอบรม ด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน ด้านเงินทุนและสินเชื่อ และด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

ตอนที่ 4 ปัญหา และข้อเสนอแนะของสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

การวัดค่าตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะพื้นฐานด้านสังคม

1. เพศ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1. ชาย

1.2 หญิง

วัดค่าตัวแปรโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. อายุ หน่วยเป็นปี แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

- 2.1 อายุน้อย หมายถึง สมาชิกที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 31 ปี
- 2.2 อายุปานกลาง หมายถึง สมาชิกที่มีอายุระหว่าง 32-41 ปี
- 2.3 อายุมาก หมายถึง สมาชิกที่มีอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 42 ปี

วัดค่าตัวแปรโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum)

3. ระดับการศึกษา แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ

- 3.1 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หมายถึง สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
- 3.2 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หมายถึง สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
- 3.3 ปริญญาตรี หมายถึง สมาชิกที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี
- 3.4 กำลังศึกษาต่อปริญญาโท หมายถึง สมาชิกที่กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

วัดค่าตัวแปรโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4. สถานภาพสมรส แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

- 4.1 โสด หมายถึง สมาชิกที่มีสัญลักษณ์ของสถานภาพโสดหรือหย่าหรือหม้าย
- 4.2 สมรส หมายถึง สมาชิกที่มีสัญลักษณ์ของสถานภาพสมรส
- 4.3 หย่าหรือหม้าย หมายถึง สมาชิกที่มีสัญลักษณ์ของสถานภาพหย่าหรือหม้าย

วัดค่าตัวแปรโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5. อาชีพหลัก แบ่งเป็น 6 กลุ่ม คือ

5.1 อาชีพเกษตรกร หมายถึง สมาชิกที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นประจำ หรือที่ใช้เวลาทำมากที่สุดในรอบปี

5.2 อาชีพรับราชการ หมายถึง สมาชิกที่ประกอบอาชีพรับราชการเป็นประจำ หรือที่ใช้เวลาทำมากที่สุดในรอบปี

5.3 อาชีพพนักงาน หมายถึง สมาชิกที่ประกอบอาชีพพนักงานเป็นประจำ หรือที่ใช้เวลาทำมากที่สุดในรอบปี

5.4 อาชีพค้าขาย หมายถึง สมาชิกที่ประกอบอาชีพค้าขายเป็นประจำ หรือที่ใช้เวลาทำมากที่สุดในรอบปี

5.5 อาชีพรับจ้าง หมายถึง สมาชิกที่ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นประจำ หรือที่ใช้เวลาทำมากที่สุดในรอบปี

5.6 อาชีพแม่บ้าน หมายถึง สมาชิกที่ประกอบอาชีพแม่บ้านเป็นประจำ หรือที่ใช้เวลาทำมากที่สุดในรอบปี

วัดค่าตัวแปรโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

6. อาชีพรอง แบ่งเป็น 7 กลุ่ม คือ

6.1 อาชีพเกษตรกร หมายถึง สมาชิกที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นบางเวลา หรือที่ใช้เวลาทำรองมาจากอาชีพหลัก

6.2 อาชีพรับราชการ หมายถึง สมาชิกที่ประกอบอาชีพรับราชการเป็นบางเวลา หรือที่ใช้เวลาทำรองมาจากอาชีพหลัก

6.3 อาชีพพนักงาน หมายถึง สมาชิกที่ประกอบอาชีพพนักงานเป็นบางเวลา หรือที่ใช้เวลาทำรองมาจากอาชีพหลัก

6.4 อาชีพค้าขาย หมายถึง สมาชิกที่ประกอบอาชีพค้าขายเป็นบางเวลา หรือที่ใช้เวลาทำรองมาจากอาชีพหลัก

6.5 อาชีพรับจ้าง หมายถึง สมาชิกที่ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นบางเวลา หรือที่ใช้เวลาทำรองมาจากอาชีพหลัก

6.6 อาชีพנדแผนไทย หมายถึง สมาชิกที่ประกอบอาชีพนดแผนไทยเป็นบางเวลา หรือที่ใช้เวลาทำรองมาจากอาชีพหลัก

6.7 อาชีพวิทยากร หมายถึง สมาชิกที่ประกอบอาชีพนดแผนไทยเป็นบางเวลา หรือที่ใช้เวลาทำรองมาจากอาชีพหลัก

วัดค่าตัวแปรโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

7. ระยะเวลาการเป็นสมาชิก หน่วยเป็นปี แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

7.1 ระยะเวลาสั้น หมายถึง สมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกน้อยกว่าหรือเท่ากับ 31 ปี

7.2 ระยะเวลาปานกลาง หมายถึง สมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกระหว่าง 32-41 ปี

7.3 ระยะเวลามาก หมายถึง สมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกมากกว่าหรือเท่ากับ 42 ปี

วัดค่าตัวแปรโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum)

8. แหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ แบ่งเป็น 9 กลุ่ม คือ

8.1 วิทยุ หมายถึง สมาชิกที่มีแหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจากวิทยุ

8.2 หนังสือพิมพ์ หมายถึง สมาชิกที่มีแหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจากหนังสือพิมพ์

8.3 แผ่นพับ หมายถึง สมาชิกที่มีแหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจากแผ่นพับ

8.4 นิทรรศการ หมายถึง สมาชิกที่มีแหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจากนิทรรศการ

8.5 อินเทอร์เน็ต หมายถึง สมาชิกที่มีแหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจากอินเทอร์เน็ต

8.6 โทรทัศน์ หมายถึง สมาชิกที่มีแหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจากโทรทัศน์

8.7 อาจารย์ หมายถึง สมาชิกที่มีแหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจากอาจารย์

8.8 เพื่อน หมายถึง สมาชิกที่มีแหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจากเพื่อน

8.9 เจ้าหน้าที่สำนักงานปฎิรูปที่ดิน หมายถึง สมาชิกที่มีแหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจากเจ้าหน้าที่สำนักงานปฎิรูปที่ดิน

วัดค่าตัวแปรโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum)

ลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ

1. การทำเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 การปลูกพืช หมายถึง สมาชิกที่ทำประกอบกิจกรรมการปลูกพืชในพื้นที่โครงการ

1.2 การเลี้ยงสัตว์ หมายถึง สมาชิกที่ทำประกอบกิจกรรมการเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่โครงการ

วัดค่าตัวแปร โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน หน่วยเป็นคน วัดค่าตัวแปร โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum)

3. จำนวนแรงงานในครัวเรือน หน่วยเป็นคน วัดค่าตัวแปร โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum)

4. ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการ หน่วยเป็นไร่ วัดค่าตัวแปร โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum)

5. รายได้ต่อเดือน หน่วยเป็นบาท แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

5.1 รายได้น้อย หมายถึง สมาชิกที่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท

5.2 รายได้ปานกลาง หมายถึง สมาชิกที่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,001-12,000 บาท

5.3 รายได้มาก หมายถึง สมาชิกที่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 12,001 บาท

วัดค่าตัวแปร โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum)

ความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินใน 5 ประเด็น

การวัดค่าตัวแปรโดยกำหนดระดับความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินใน 5 ประเด็น ดังนี้

ด้านนโยบาย	มีคำถาม 8 ข้อ
ด้านการฝึกอบรม	มีคำถาม 8 ข้อ
ด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน	มีคำถาม 8 ข้อ
ด้านเงินทุนและสินเชื่อ	มีคำถาม 8 ข้อ
ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.	มีคำถาม 6 ข้อ

รวมข้อคำถามทั้งหมด 38 ข้อ โดยกำหนดค่าความคิดเห็นในลักษณะประมาณค่า (Rating Scale) โดยประยุกต์ใช้หลักของลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งแบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ และกำหนดระดับคะแนน ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	หมายถึง	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	หมายถึง	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	หมายถึง	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	หมายถึง	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	หมายถึง	1	คะแนน

ใช้ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นที่แบ่งออกเป็น 5 ระดับมาใช้เป็นเกณฑ์ในการบ่งบอกระดับความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินในด้านต่างๆ ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

การแปลความหมาย โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

4.21-5.00 คะแนน	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด
3.41-4.20 คะแนน	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก
2.61-3.40 คะแนน	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง
1.81-2.60 คะแนน	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย
1.00-1.80 คะแนน	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

ปัญหา และข้อเสนอแนะ

เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) แบ่งเป็น 5 ประเด็น คือ ด้านการนโยบาย ด้านการฝึกอบรม ด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน ด้านเงินทุนและสินเชื่อ และด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. โดยให้ระบุปัญหา และข้อเสนอแนะ และนำข้อมูลมาบรรยาย

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเพื่อการศึกษาไปทดสอบความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่น ดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเสนอ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้อง เนื้อหา (Content Validity) ของคำถามในแต่ละข้อ เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่สื่อความหมายได้ถูกต้องชัดเจน

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของตัวแปรความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง จำนวน 30 ราย โดยวิธีการของ Cronbach ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.9184 (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2533)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ตามบัญชีรายชื่อสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน ทั้งหมด 7 จังหวัด จำนวนทั้งสิ้น 109 ราย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานด้านสังคม ลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง และระดับความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง แบ่งผลการวิจัยออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานด้านสังคมของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

ตอนที่ 2 ลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางใน 5 ประเด็น ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านการฝึกอบรม ด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน ด้านเงินทุนและสินเชื่อ และด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

ตอนที่ 4 ปัญหา และข้อเสนอแนะของสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

ผลการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานด้านสังคมของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

ลักษณะพื้นฐานด้านสังคม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพหลัก อาชีพรอง ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และแหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ จากผลการศึกษาปรากฏผลดังนี้

เพศ จากผลการศึกษาพบว่าสมาชิกเป็นเพศชาย จำนวน 79 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.5 และ เพศหญิง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 (ตารางที่ 3)

อายุ สมาชิกอายุมากที่สุด 60 ปีอายุน้อยที่สุด 22 ปี อายุเฉลี่ย 37.50 ปี โดยสมาชิกมีอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 42 ปีมากที่สุด จำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.9 รองลงมาสมาชิกมีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 31 ปี จำนวน 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.9 และสมาชิกมีอายุ 32-41 ปี จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.2 (ตารางที่ 3)

ระดับการศึกษา จากผลการศึกษาพบว่าสมาชิกมีระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.6 รองลงมาสมาชิกมีระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.2 สมาชิกมีระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.5 และสมาชิกกำลังศึกษาต่อปริญญาโท จำนวน 4 ราย ร้อยละ 3.7 (ตารางที่ 3)

สถานภาพสมรส จากผลการศึกษาพบว่าสมาชิกมีสถานภาพสมรสมากที่สุด จำนวน 62 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.9 รองลงมาสมาชิกมีสถานภาพโสด จำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.1 และสมาชิกมีสถานภาพหย่าหรือหม้าย จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.0 (ตารางที่ 3)

อาชีพหลัก จากผลการศึกษาพบว่าสมาชิกประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด จำนวน 79 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.5 รองลงมาสมาชิกประกอบอาชีพพนักงาน จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.0 สมาชิกประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.2 สมาชิกที่ประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.7 สมาชิกประกอบอาชีพแม่บ้าน จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.4 และสมาชิกประกอบอาชีพรับราชการ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.2 (ตารางที่ 3)

อาชีพรอง จากผลการศึกษาพบว่าสมาชิกประกอบอาชีพค้าขายมากที่สุด จำนวน 36 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.0 รองลงมาเป็นสมาชิกประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.9 สมาชิกไม่ประกอบอาชีพรอง จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.9 สมาชิกประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.8 สมาชิกประกอบอาชีพพนักงาน จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.7 และสมาชิกประกอบอาชีพนวดแผนไทยและประกอบอาชีพวิทยากร มีจำนวนเท่ากัน อาชีพละ 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.8 (ตารางที่ 3)

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก จากผลการศึกษาพบว่าสมาชิกมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกมากที่สุด 36 เดือน ระยะเวลาการเป็นสมาชิกน้อยที่สุด 1 เดือน ระยะเวลาการเป็นสมาชิกเฉลี่ย 19.06 เดือน โดยสมาชิกมีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 13-24 เดือนมากที่สุด จำนวน 40 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.7 รองลงมาสมาชิกมีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1-12 เดือน จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.8 และสมาชิกมีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 25-36 เดือน จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.5 โดยมีเหตุผลการเข้าร่วมโครงการมากที่สุด เพื่อต้องการพื้นที่ทำการเกษตรกรรมเป็นของตนเอง จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.3 รองลงมาต้องการทำเกษตรกรรมแบบเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.5 ต้องการมีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.6 ต้องการนำความรู้ที่เรียนมาใช้ประโยชน์ จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.2 ทำให้อาชีพเกษตรเป็นอาชีพหลักและมั่นคง จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.2 ต้องการประกอบอาชีพที่อิสระจำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.4 ใจรักอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.6 ต้องการเพิ่มรายได้ครอบครัว จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.6 มีปัจจัยสนับสนุน (เครื่องมือ, เงินทุน) จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.6 ตกลงงานจึงเข้าร่วมโครงการ จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.8 ต้องการทำเกษตรแบบผสมผสานเพื่อความยั่งยืน จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.8 และอยู่ใกล้พื้นที่โครงการจำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.8 (ตารางที่ 3)

แหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ จากผลการศึกษาพบว่าสมาชิกมีแหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจากเจ้าหน้าที่สำนักงานปฎิรูปที่ดินสูงที่สุดจำนวน 71 ราย คิดเป็นร้อยละ 65.1 รองลงมาเป็นสมาชิกที่มีแหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจากเพื่อนจำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.2 อาจารย์จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.5 วิทยุจำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.9 หนังสือพิมพ์จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.3 นิตรสารจำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.5 อินเทอร์เน็ตจำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.7 และแผ่นพับจำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.7 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน
ภาคกลาง จำแนกตามลักษณะพื้นฐานด้านสังคม

(N=109)

ลักษณะพื้นฐานด้านสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	79	72.5
หญิง	30	27.5

ตารางที่ 3 (ต่อ)

(N=109)		
ลักษณะพื้นฐานด้านสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
อายุ^{1/}		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 31 ปี	37	33.9
32-41 ปี	22	20.2
มากกว่าหรือเท่ากับ 42 ปี	50	45.9
ระดับการศึกษา		
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	34	31.2
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	18	16.5
ปริญญาตรี	53	48.6
กำลังศึกษาต่อปริญญาโท	4	3.7
สถานภาพสมรส		
โสด	35	32.1
สมรส	62	56.9
หย่าหรือหม้าย	12	11.0
อาชีพหลัก		
เกษตรกร	79	72.5
พนักงาน	12	11.0
ค้าขาย	10	9.2
รับจ้าง	4	3.7
รับราชการ	2	1.8
แม่บ้าน	2	1.8
อาชีพรอง		
ค้าขาย	36	33.0
เกษตรกร	26	23.9
ไม่ประกอบอาชีพรอง	25	25.0
รับจ้าง	14	12.8

ตารางที่ 3 (ต่อ)

(N=109)		
ลักษณะพื้นฐานด้านสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
พนักงาน	4	3.7
วางแผนไทย	2	1.8
วิทยากร	2	1.8
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก^{2/}		
1-12 เดือน	39	35.8
13-24 เดือน	40	36.7
25-36 เดือน	30	27.5
เหตุผลการเข้าร่วมโครงการ		
ต้องการพื้นที่ทำการเกษตรกรรมเป็นของตนเอง	32	29.3
ต้องการทำเกษตรกรรมแบบเศรษฐกิจพอเพียง	18	16.5
ต้องการมีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง	16	14.6
ต้องการนำความรู้ที่เรียนมาใช้ประโยชน์	9	8.2
ต้องการทำให้อาชีพเกษตรเป็นอาชีพหลักและมั่นคง	9	8.2
ต้องการประกอบอาชีพที่อิสระ	7	6.4
ใจรักอาชีพเกษตรกรรม	4	3.6
ต้องการเพิ่มรายได้ครอบครัว	4	3.6
มีปัจจัยสนับสนุน (เครื่องมือ, เงินทุน)	4	3.6
ตกลงงานจึงเข้าร่วมโครงการ	2	1.8
ต้องการทำเกษตรแบบผสมผสานเพื่อความยั่งยืน	2	1.8
อยู่ใกล้พื้นที่โครงการ	2	1.8
แหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ^{3/}		
เจ้าหน้าที่สำนักงานปฎิรูปที่ดิน	71	65.1
เพื่อน	70	64.2
โทรทัศน์	23	21.1
อาจารย์	18	16.5
วิทยุ	13	11.9

ตารางที่ 3 (ต่อ)

(N=109)

ลักษณะพื้นฐานด้านสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
หนังสือพิมพ์	8	7.3
นิทรรศการ	6	5.5
แผ่นพับ	4	3.7
อินเทอร์เน็ต	4	3.7

หมายเหตุ: ^{1/} อายุมากที่สุด 60 ปี

อายุน้อยที่สุด 22 ปี

อายุเฉลี่ย 37.50 ปี

^{2/} ระยะเวลาการเป็นสมาชิกมากที่สุด 36 เดือน

ระยะเวลาการเป็นสมาชิกลดน้อยที่สุด 1 เดือน

ระยะเวลาการเป็นสมาชิกเฉลี่ย 19.06 เดือน

^{3/} ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 2 ลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

ลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย การทำเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการ และรายได้ต่อเดือน จากผลการศึกษาปรากฏผลดังนี้

การทำเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการ จากผลการศึกษาพบว่าสมาชิกไม่ทำเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการ จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.7 โดยมีเหตุผล ดังนี้ พื้นที่เป็นหิน จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.0 ไม่ได้รับเงินทุนสนับสนุนการประกอบอาชีพ จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.7 พื้นที่ที่ได้รับไม่มีทางเข้าออกและทำงานภายนอกพื้นที่โครงการ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.9 สมาชิกทำเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการ จำนวน 93 ราย คิดเป็นร้อยละ 85.3 ทำเกษตรกรรม 2 ประเภท การปลูกพืชจำนวน 83 ราย คิดเป็นร้อยละ 76.1 โดยแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้ ปลูกพืชเชิงเดี่ยว (กล้วย ข้าวโพด แตงกวา มะขามเทศ มังคุด สับปะรด กล้วยเลี้ยงสัตว์ หน่อไม้ฝรั่ง อ้อย เงาะ ลองกอง มะม่วง ตะไคร้) จำนวน 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.9 เกษตรผสมผสาน(ไผ่ตง กล้วย ไม้ผล

ผักสวนครัว แดงกวา ดาวเรือง ถั่วลิสง ข้าว มะเขือเทศ ฝรั่ง เอกมหาราชย์ มันสำปะหลัง พืชตัดใบ) จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.0 และปลูกพืชหมุนเวียน (ข้าวโพดฝักอ่อน งา ถั่ว) จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.1 และการเลี้ยงสัตว์ จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.1 โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้ โคเนื้อ จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.2 เลี้ยงผึ้ง จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.9 โดยมีเหตุผล ดังนี้ ปลูกพืชตามความเหมาะสมของพื้นที่ จำนวน 36 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.0 มีความถนัดในการทำเกษตรกรรม จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.0 ปลูกพืชเพื่อลดความเสี่ยง จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.7 ปลูกพืชที่มีรายได้ดี ตลอดปี จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.0 ปลูกพืชตามความต้องการของตลาด จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.5 (ตารางที่ 4)

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จากผลการศึกษาพบว่าสมาชิกมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากที่สุด จำนวน 7 คน สมาชิกมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยที่สุด 1 คน สมาชิกมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.39 คน โดยสมาชิกมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 คน มากที่สุด จำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.9 และรองลงมาสมาชิกมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 คน จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.0 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 คน จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.3 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 คน จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.6 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 2 คน จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.2 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 6 คน จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.3 และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 7 คน จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.7 (ตารางที่ 4)

จำนวนแรงงานในครัวเรือน จากผลการศึกษาพบว่าสมาชิกมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนมากที่สุด จำนวน 6 คน สมาชิกมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนน้อยที่สุด 1 คน สมาชิกมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.25 คน โดยสมาชิกมีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 1 คน มากที่สุด จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.9 และรองลงมาสมาชิกมีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 2 คน จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.9 จำนวนแรงงานในครัวเรือน 3 คน จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.0 จำนวนแรงงานในครัวเรือน 4 คน จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.8 จำนวนแรงงานในครัวเรือน 5 คน จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.8 และจำนวนแรงงานในครัวเรือน 6 คน จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.7 (ตารางที่ 4)

ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการ จากผลการศึกษาพบว่าสมาชิกมีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกรรมมากที่สุด 5 ไร่ สมาชิกมีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกรรมน้อยที่สุด 2 ไร่ สมาชิกมีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกรรมเฉลี่ย 4.11 ไร่ โดยสมาชิกมีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกรรม 5 ไร่ มากที่สุด จำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.2 รองลงมาเป็นสมาชิกมีขนาดพื้นที่ทำการ

เกษตรกรรวม 4 ไร่ จำนวน 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.9 สมาชิกมีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกรรม 3 ไร่ จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.7 และสมาชิกมีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกรรม 2 ไร่ จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.2 (ตารางที่ 4)

รายได้ต่อเดือน จากผลการศึกษาพบว่าสมาชิกมีรายได้ต่อเดือนมากที่สุด 130,000 บาทต่อเดือน สมาชิกมีรายได้ต่อเดือนน้อยที่สุด 500 บาทต่อเดือน สมาชิกมีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 18,342.65 บาทต่อเดือน โดยสมาชิกมีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาทต่อเดือนมากที่สุด จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.4 รองลงมาเป็นสมาชิกมีรายได้น้อยกว่า 5,001 บาทต่อเดือน จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.4 สมาชิกมีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาทต่อเดือน จำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.7 และสมาชิกมีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาทต่อเดือน จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.5 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง จำแนกตามลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ

(N=109)

ลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
การทำเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการ		
ไม่ทำเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการ	16	14.7
เหตุผล		
พื้นที่เป็นหิน	10	9.0
ไม่ได้รับเงินทุนสนับสนุนการประกอบอาชีพ	4	3.7
พื้นที่ที่ได้รับไม่มีทางเข้าออก	1	0.9
ทำงานภายนอกพื้นที่โครงการ	1	0.9
ทำเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการ	93	85.3
การปลูกพืช	83	76.1
ปลูกพืชเชิงเดี่ยว (กล้วย ข้าวโพด แตงกวา มะขามเทศ มังคุด สับปะรด หนุ่ยเลียงสตั้ว หน่อไม้ฝรั่ง อ้อย เงาะ ลองกอง มะม่วง ตะไคร้)	49	44.9
เกษตรผสมผสาน (ไผ่ตง กล้วย ไม้ผล ผักสวนครัว แตงกวา ดาวเรือง ถั่วลิสง ข้าว ะอม ตะไคร้		

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(N=109)

ลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ฝรั่ง เอกมहाชัย มันสำปะหลัง พืชตัดใบ)	24	22.0
ปลูกพืชหมุนเวียน(ข้าวโพดฝักอ่อน งาม ถั่ว)	10	9.1
การเลี้ยงสัตว์	10	9.1
โคนม	9	8.2
เลี้ยงผึ้ง	1	0.9
เหตุผล		
ปลูกพืชตามความเหมาะสมของพื้นที่	36	33.0
มีความถนัดในการทำเกษตรกรรม	24	22.0
ปลูกพืชเพื่อลดความเสี่ยง	15	13.7
ปลูกพืชที่มีรายได้ดี ตลอดปี	12	11.0
ปลูกพืชตามความต้องการของตลาด	6	5.5
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ^{1/}		
1 คน	26	23.9
2 คน	10	9.2
3 คน	17	15.6
4 คน	20	22.0
5 คน	24	18.3
6 คน	8	7.3
7 คน	4	3.7
จำนวนแรงงานในครัวเรือน ^{2/}		
1 คน	38	34.9
2 คน	38	34.9
3 คน	12	11.0
4 คน	14	12.8
5 คน	3	2.8
6 คน	4	3.7

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(N=109)

ลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการ ^{3/}		
2 ไร่	10	9.2
3 ไร่	16	14.7
4 ไร่	37	33.9
5 ไร่	46	42.2
รายได้ต่อเดือน ^{4/}		
น้อยกว่า 5,001 บาทต่อเดือน	31	23.2
5,001-10,000 บาทต่อเดือน	32	29.4
10,001-15,000 บาทต่อเดือน	18	16.5
มากกว่า 15,000 บาทต่อเดือน	28	25.7

หมายเหตุ: ^{1/} จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากที่สุด = 7 คน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยที่สุด = 1 คน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย = 3.39 คน

^{2/} จำนวนแรงงานในครัวเรือนมากที่สุด = 6 คน

จำนวนแรงงานในครัวเรือนน้อยที่สุด = 1 คน

จำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย = 2.25 คน

^{3/} ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการมากที่สุด = 5 ไร่

ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการน้อยที่สุด = 2 ไร่

ขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการเฉลี่ย = 4.10 ไร่

^{4/} รายได้ต่อเดือนมากที่สุด = 130,000 บาทต่อเดือน

รายได้ต่อเดือนน้อยที่สุด = 500 บาทต่อเดือน

รายได้ต่อเดือนเฉลี่ย = 15,054.88 บาทต่อเดือน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

จากผลการศึกษาพบว่า การศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางพบว่า สมาชิกมีความคิดเห็นด้านรวมเฉลี่ยในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.18 และพิจารณาความคิดเห็นในแต่ละประเด็น พบว่าด้านนโยบายมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.86) รองลงมาคือด้านเงินทุนและสินเชื่อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.46) ด้านการฝึกอบรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.19) ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.99) และด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดินมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.40) (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ระดับความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางโดยภาพรวม

ประเด็น	คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านนโยบาย	3.86	0.72	มาก
ด้านการฝึกอบรม	3.19	0.79	ปานกลาง
ด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน	2.40	0.84	น้อย
ด้านเงินทุนและสินเชื่อ	3.46	0.69	มาก
ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.	2.99	1.12	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.18	0.60	ปานกลาง

1. ด้านนโยบาย

จากผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางพบว่า สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความคิดเห็นด้านนโยบายอยู่ในระดับมาก มีค่ารวมเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และพิจารณาความคิดเห็นในแต่ละหัวข้อพบว่า สมาชิกเห็นด้วยในระดับมากในหัวข้อโครงการฯ เป็นโครงการที่พัฒนาให้คนรุ่นใหม่สามารถใช้ภูมิปัญญาที่มีอยู่ ควบคู่กับการนำความรู้ความสามารถด้านการเกษตรมาพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม (ค่าเฉลี่ย 4.18) เกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการ จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาด้านการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 4.12) โครงการฯ เป็นโครงการที่คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมให้เกิดความยั่งยืน (ค่าเฉลี่ย 4.06) โครงการฯ เป็นโครงการที่สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาเกษตรกรมืออาชีพที่มีคุณภาพ มีภาวะผู้นำ และพร้อมที่จะรับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ย 3.98) การปฐมนิเทศและการชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการฯ ทำให้มีการรับรู้เกี่ยวกับโครงการยิ่งขึ้น (ค่าเฉลี่ย 3.83) โครงการฯ เป็นโครงการ

ที่สร้างความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรรม (ค่าเฉลี่ย 3.73) โครงการฯ เป็นโครงการที่สร้างความกินดีอยู่ดี ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิกในโครงการ (ค่าเฉลี่ย 3.61) และสมาชิกเห็นด้วยในระดับปานกลางในหัวข้อสิ่งพิมพ์ และเอกสารเผยแพร่ แนะนำโครงการฯ มีความชัดเจน และเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.39) (ตารางที่ 6)

2. ด้านการฝึกอบรม

จากผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางพบว่า สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความคิดเห็นด้านนโยบายอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.19 และพิจารณาความคิดเห็นในแต่ละหัวข้อพบว่า สมาชิกเห็นด้วยในระดับมากในหัวข้อวิทยากรเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญด้านการเกษตรอย่างดี (ค่าเฉลี่ย 3.49) สมาชิกเห็นด้วยในระดับปานกลางในหัวข้อวิทยากรเป็นผู้มีความสามารถในการสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตรให้แก่สมาชิกในโครงการ (ค่าเฉลี่ย 3.33) ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.24) วิทยากรเป็นผู้มีความรู้ทันสมัย ทันเหตุการณ์ (ค่าเฉลี่ย 3.21) วิทยากรมีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน (ค่าเฉลี่ย 3.15) สมาชิกที่เข้าร่วมฝึกอบรม สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากวิทยากรมาประยุกต์ใช้และปฏิบัติได้จริงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ค่าเฉลี่ย 3.11) สถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.08) และสื่อทัศนูปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 2.88) (ตารางที่ 6)

3. ด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน

จากผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางพบว่า สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความคิดเห็นด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.40 และพิจารณาความคิดเห็นในแต่ละหัวข้อพบว่า สมาชิกเห็นด้วยในระดับมากในหัวข้อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นโครงการที่นำที่ดินมาใช้ให้เกิดประโยชน์ (ค่าเฉลี่ย 3.50) สมาชิกเห็นด้วยในระดับปานกลางในหัวข้อพื้นที่ที่ได้รับการจัดสรรสมาชิกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ (ค่าเฉลี่ย 2.82) และการจัดสรรที่ดินขนาด 2-5 ไร่ ให้แก่สมาชิกในโครงการ มีความเหมาะสมกับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ค่าเฉลี่ย 2.78) สมาชิกเห็นด้วยในระดับน้อยในหัวข้อภายในเขตปฏิรูปที่ดิน มีถนนสำหรับขนส่งผลผลิตทางการเกษตรที่ใช้งานได้ดี (ค่าเฉลี่ย 2.19) พื้นที่ที่จัดสรรเพื่อรองรับสมาชิกในโครงการ มีการจัดที่ดินและที่อยู่อาศัยไว้อย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 2.05) และทรัพยากรดินในเขต

ปฏิรูปที่ดิน มีความอุดมสมบูรณ์และมีความเหมาะสมกับการทำเกษตรกรรม (ค่าเฉลี่ย 2.02) สมาชิกเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุดในหัวข้อภายในเขตปฏิรูปที่ดิน มีไฟฟ้าสำหรับสมาชิกในโครงการใช้อย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 1.91) และภายในเขตปฏิรูปที่ดิน มีน้ำกินน้ำใช้สำหรับสมาชิกในโครงการใช้อย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 1.86) (ตารางที่ 6)

4. ด้านเงินทุนและสินเชื่อ

จากผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางพบว่า สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความคิดเห็นด้านเงินทุนและสินเชื่ออยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.46 และพิจารณาความคิดเห็นในแต่ละหัวข้อพบว่า สมาชิกเห็นด้วยในระดับมากในหัวข้ออัตราดอกเบี้ยในการกู้ยืมเงินจากกองทุนปฏิรูปที่ดิน ร้อยละ 1 ต่อปี มีความเหมาะสมสำหรับสมาชิกในโครงการที่มีความประสงค์กู้ยืมเงินไปลงทุนประกอบอาชีพเกษตรกรรมในระยะแรก (ค่าเฉลี่ย 3.84) โครงการฯ สนับสนุนเงินเบี้ยเลี้ยงแก่สมาชิกในโครงการระหว่างปฏิบัติจริงในแปลงเกษตรกรรม ช่วงการเตรียมความพร้อม 3 เดือน (ค่าเฉลี่ย 3.74) โครงการฯ สนับสนุนทุนสำรองในการประกอบอาชีพเป็นค่าปัจจัยการผลิต เมื่อสมาชิกรวมกลุ่มจัดทำแผนธุรกิจวิสาหกิจเกษตรบ่มเพาะ (ค่าเฉลี่ย 3.74) ทุนสำรองการประกอบอาชีพเป็นค่าปัจจัยการผลิต 5,000 บาทต่อราย มีความเหมาะสมสำหรับสมาชิกในโครงการในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมระยะแรก (ค่าเฉลี่ย 3.59) และเงินเบี้ยเลี้ยงจำนวน 150 บาทต่อวัน มีความเหมาะสมสำหรับสมาชิกในโครงการในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมระยะแรก (ค่าเฉลี่ย 3.45) สมาชิกเห็นด้วยในระดับปานกลางในหัวข้อระยะเวลาที่สนับสนุนเงินเบี้ยเลี้ยง 3 เดือน มีความเหมาะสมสำหรับสมาชิกในโครงการในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมระยะแรก (ค่าเฉลี่ย 3.31) การสนับสนุนเงินเบี้ยเลี้ยง มีความรวดเร็วและทันต่อความต้องการของสมาชิกในโครงการ (ค่าเฉลี่ย 3.00) และการสนับสนุนทุนสำรองการประกอบอาชีพเป็นค่าปัจจัยการผลิต มีความรวดเร็วและทันต่อความต้องการของสมาชิกในโครงการ (ค่าเฉลี่ย 2.94) (ตารางที่ 6)

5. ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

จากผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางพบว่า สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความคิดเห็นด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.99 และพิจารณาความคิดเห็นในแต่ละหัวข้อพบว่า สมาชิกเห็นด้วยในระดับปานกลางในหัวข้อเป็นผู้เป็นผู้มีความเป็นมิตร เป็นกันเอง

(ค่าเฉลี่ย 3.08) เป็นผู้มีความกระตือรือร้นในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 3.07) มีความสุภาพนุ่มนวล (ค่าเฉลี่ย 3.01) เป็นผู้มีความตรงต่อเวลา (ค่าเฉลี่ย 2.99) เป็นผู้มีความเต็มใจให้ความช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอ จนสมาชิกในโครงการมั่นใจและพร้อมก้าวเข้าสู่การประกอบอาชีพเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน (ค่าเฉลี่ย 2.90) และเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ (ค่าเฉลี่ย 2.86) (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

(N=109)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$ S.D.	แปล ความ
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด		
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน		
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)		
ด้านนโยบาย							
1. เกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการ จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาด้านการเกษตร	54 (49.5)	26 (23.9)	21 (19.3)	4 (3.7)	4 (3.7)	4.12 1.07	มาก
2. การปฐมนิเทศและการชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการฯ ทำให้มีการรับรู้เกี่ยวกับโครงการยิ่งขึ้น	32 (29.4)	39 (35.8)	30 (27.5)	4 (3.7)	4 (3.7)	3.83 1.01	มาก
3. สิ่งพิมพ์ และเอกสารเผยแพร่ แนะนำโครงการฯ มีความชัดเจน และเหมาะสม	20 (18.3)	30 (27.5)	39 (35.8)	12 (11.0)	8 (7.3)	3.38 1.12	ปาน กลาง
4. โครงการฯ เป็นโครงการที่คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมให้เกิดความยั่งยืน	38 (34.9)	44 (40.4)	25 (22.9)	0 (0.0)	2 (1.8)	4.06 0.86	มาก
5. โครงการฯ เป็นโครงการที่สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาเกษตรกรมีอาชีพที่มีคุณภาพ มีภาวะผู้นำ และพร้อมที่จะรับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ	42 (38.5)	33 (30.3)	26 (23.9)	6 (5.5)	2 (1.8)	3.98 1.00	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

(N=109)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$ S.D.	แปล ความ
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด		
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน		
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)		
6. โครงการฯ เป็นโครงการที่ สร้างความกินดีอยู่ดี ลด รายจ่าย เพิ่มรายได้ให้แก่ สมาชิกในโครงการ	28 (25.7)	41 (37.6)	20 (18.3)	10 (9.2)	10 (9.2)	3.61 1.22	มาก
7. โครงการฯ เป็นโครงการที่ สร้างความมั่นคงในอาชีพ เกษตรกรกรรม	28 (25.7)	38 (34.9)	33 (30.3)	6 (5.5)	4 (3.7)	3.73 1.02	มาก
8. โครงการฯ เป็นโครงการที่ พัฒนาให้คนรุ่นใหม่สามารถ ใช้ภูมิปัญญาที่มีอยู่ ควบคู่กับ การนำความรู้ความสามารถ ด้านการเกษตรมาพัฒนา อาชีพเกษตรกรกรรม	44 (40.4)	43 (39.4)	20 (18.3)	2 (1.8)	0 (0.0)	4.18 0.79	มาก
ค่าเฉลี่ย						3.86	มาก
ด้านการฝึกอบรม							
9. วิทยากรเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และความ ชำนาญด้านการเกษตรอย่างดี	22 (20.2)	32 (29.4)	37 (33.9)	14 (12.8)	4 (3.7)	3.49 1.06	มาก
10. วิทยากรมีความรู้ และ ความชำนาญในพื้นที่เขต ปฏิรูปที่ดิน	14 (12.8)	29 (26.6)	34 (31.2)	24 (22.0)	8 (7.3)	3.15 1.13	ปาน กลาง
11. วิทยากรเป็นผู้มีความรู้ ทันสมัย ทันเหตุการณ์	10 (9.2)	33 (30.3)	42 (38.5)	18 (16.5)	6 (5.5)	3.21 1.00	ปาน กลาง
12. วิทยากรเป็นผู้มี ความสามารถในการสื่อสาร และถ่ายทอดความรู้ทางการ เกษตรให้แก่สมาชิกใน โครงการ	6 (5.5)	41 (37.6)	48 (44.0)	12 (11.0)	2 (1.8)	3.33 0.81	ปาน กลาง

ตารางที่ 6 (ต่อ)

(N=109)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$ S.D.	แปล ความ
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด		
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน		
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)		
13. สมาชิกที่เข้าร่วม ฝึกอบรม สามารถนำความรู้ ที่ได้รับจากวิทยากรมา ประยุกต์ใช้และปฏิบัติได้ จริงในการประกอบอาชีพ เกษตรกรรม	4 (3.7)	34 (31.2)	45 (41.3)	22 (22.2)	4 (3.7)	3.11 0.89	ปาน กลาง
14. สื่อทัศนูปกรณ์ที่ใช้ใน การฝึกอบรมมีความ เหมาะสม	4 (3.7)	30 (27.5)	39 (35.8)	22 (20.2)	14 (12.8)	2.88 1.06	ปาน กลาง
15. สถานที่ที่ใช้ในการ ฝึกอบรมมีความเหมาะสม	2 (1.8)	45 (41.3)	34 (31.2)	16 (14.7)	12 (11.0)	3.08 1.04	ปาน กลาง
16. ระยะเวลาที่ใช้ในการ ฝึกอบรมมีความเหมาะสม	12 (11.0)	37 (33.9)	32 (31.7)	22 (20.2)	6 (5.5)	3.24 1.03	ปาน กลาง
ค่าเฉลี่ย						3.19	ปาน กลาง
ด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูป ที่ดิน							
17. การจัดสรรที่ดินขนาด 2-5 ไร่ ให้แก่สมาชิก มี ความเหมาะสมกับการ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม	8 (7.3)	23 (21.1)	44 (40.4)	6 (5.5)	28 (25.7)	2.78 1.24	ปาน กลาง
18. พื้นที่ที่จัดสรรเพื่อ รองรับสมาชิกในโครงการ มีการจัดที่ดินและที่อยู่อาศัย ไว้อย่างเหมาะสม	4 (3.7)	11 (10.1)	22 (20.0)	22 (20.2)	50 (45.9)	2.05 1.18	น้อย

ตารางที่ 6 (ต่อ)

(N=109)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$ S.D.	แปล ความ
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด		
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน		
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)		
19. ทรัพยากรดินในเขต ปฏิรูปที่ดิน มีความอุดม สมบูรณ์และมีความ เหมาะสมกับการทำ เกษตรกรรม	4 (3.7)	13 (11.9)	20 (20.2)	12 (11.0)	58 (53.2)	2.02 1.24	น้อย
20. ภายในเขตปฏิรูปที่ดิน มีน้ำกินน้ำใช้สำหรับสมาชิก ในโครงการใช้อย่างเพียงพอ	0 (0.0)	10 (9.2)	19 (17.4)	26 (23.9)	54 (49.5)	1.86 1.01	น้อย ที่สุด
21. ภายในเขตปฏิรูปที่ดิน มีถนนสำหรับขนส่งผลผลิต ทางการเกษตรที่ใช้งานได้ดี	0 (0.0)	14 (12.8)	31 (28.4)	26 (23.9)	38 (34.9)	2.19 1.05	น้อย
22. ภายในเขตปฏิรูปที่ดิน มีไฟฟ้าสำหรับสมาชิกใน โครงการใช้อย่างเพียงพอ	4 (3.7)	6 (5.5)	21 (19.3)	24 (22.0)	54 (49.5)	1.91 1.11	น้อย ที่สุด
23. พื้นที่ที่ได้รับการจัดสรร สมาชิกสามารถนำไปใช้ ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่	16 (14.7)	23 (21.1)	24 (22.0)	18 (16.5)	28 (25.7)	2.82 1.40	ปาน กลาง
24. โครงการฯเป็นโครงการ ที่นำที่ดินมาใช้ให้เกิด ประโยชน์	24 (22.0)	35 (32.1)	34 (31.2)	4 (3.7)	12 (11.0)	3.50 1.19	มาก
ค่าเฉลี่ย						2.40	น้อย
ด้านเงินทุนและสินเชื่อ							
25. โครงการฯ สนับสนุน เงินเบี้ยเลี้ยงแก่สมาชิกใน โครงการระหว่างปฏิบัติจริง ในแปลงเกษตรกรรมช่วงการ เตรียมความพร้อม 3 เดือน	34 (31.2)	33 (30.3)	28 (25.7)	8 (7.3)	6 (5.5)	3.74 1.41	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

(N=109)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$ S.D.	แปล ความ
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด		
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน		
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)		
26. โครงการฯ สนับสนุน ทุนสำรองในการประกอบ อาชีพเป็นค่าใช้จ่ายการผลิต เมื่อสมาชิกรวมกลุ่มจัดทำ แผนธุรกิจวิสาหกิจเกษตร บ่มเพาะ	28 (25.7)	33 (30.3)	42 (38.5)	4 (3.7)	2 (1.8)	3.74 0.94	มาก
27. เงินเบี้ยเลี้ยงจำนวน 150 บาทต่อวัน มีความเหมาะสม สำหรับสมาชิกในการ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ระยะแรก	22 (20.2)	26 (23.9)	47 (43.1)	8 (7.3)	6 (5.5)	3.45 1.06	มาก
28. ระยะเวลาที่สนับสนุน เงินเบี้ยเลี้ยง 3 เดือน มีความ เหมาะสมสำหรับสมาชิกใน การประกอบอาชีพ เกษตรกรรมระยะแรก	20 (18.3)	26 (23.9)	43 (39.4)	8 (7.3)	12 (11.0)	3.31 1.18	ปาน กลาง
29. ทุนสำรองการประกอบ อาชีพเป็นค่าใช้จ่ายการผลิต 5,000 บาทต่อราย มีความ เหมาะสมสำหรับสมาชิกใน โครงการในการประกอบ อาชีพเกษตรกรรมระยะแรก	24 (22.0)	37 (33.9)	32 (29.4)	12 (11.0)	4 (3.7)	3.59 1.06	มาก
30. อัตราดอกเบี้ยในการ กู้ยืมเงินจากกองทุนปฏิรูป ที่ดิน ร้อยละ 1 ต่อปี มีความ เหมาะสมสำหรับสมาชิกใน โครงการที่มีความประสงค์ กู้ยืมเงินไปลงทุนประกอบ อาชีพเกษตรกรรมในระยะแรก	43 (39.4)	34 (31.2)	14 (12.8)	8 (7.3)	10 (9.2)	3.84 1.27	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

(N=109)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$ S.D.	แปล ความ
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด		
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน		
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)		
31. การสนับสนุนเงินเบี้ยเลี้ยง มีความรวดเร็วและทันต่อความต้องการของสมาชิกในโครงการ	14 (12.8)	26 (23.9)	33 (30.3)	18 (16.5)	18 (16.5)	3.00 1.26	ปาน กลาง
32. การสนับสนุนทุนสำรองการประกอบอาชีพ เป็นค่าใช้จ่ายการผลิต มีความรวดเร็วและทันต่อความต้องการของสมาชิกในโครงการ	12 (11.0)	22 (20.2)	39 (35.8)	20 (18.3)	16 (14.7)	2.94 1.19	ปาน กลาง
ค่าเฉลี่ย						3.46	มาก
ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.							
33. เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ	10 (9.2)	27 (24.8)	36 (33.0)	10 (9.2)	26 (23.9)	2.86 1.28	ปาน กลาง
34. เป็นผู้มีความเต็มใจให้ความช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอ จนสมาชิกในโครงการมั่นใจและพร้อมก้าวเข้าสู่การประกอบอาชีพเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน	10 (9.2)	28 (25.7)	37 (33.9)	10 (9.2)	24 (22.0)	2.90 1.26	ปาน กลาง
35. เป็นผู้มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	12 (11.0)	30 (27.5)	37 (33.9)	14 (12.8)	16 (14.7)	3.07 1.19	ปาน กลาง
36. เป็นผู้มีความสุภาพ นุ่มนวล	12 (11.0)	26 (23.9)	41 (37.6)	12 (11.0)	18 (16.5)	3.01 1.20	ปาน กลาง
37. เป็นผู้มีความเป็นมิตร เป็นกันเอง	14 (12.8)	29 (26.6)	36 (33.0)	12 (11.0)	18 (16.5)	3.08 1.24	ปาน กลาง

ตารางที่ 6 (ต่อ)

(N=109)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$ S.D.	แปล ความ
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
38. เป็นผู้มีความตรงต่อ เวลา	12 (11.0)	31 (28.4)	26 (23.9)	24 (22.0)	16 (14.7)	2.99 1.24	ปาน กลาง
ค่าเฉลี่ย						2.98	ปาน กลาง

ตอนที่ 4 ปัญหา และข้อเสนอแนะของสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

1. ปัญหาของสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

สมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางได้ระบุปัญหาจำแนกตามประเด็น ดังนี้

1.1 ปัญหาด้านการฝึกอบรม จากผลการศึกษาพบว่าปัญหาของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางพิจารณาปัญหาด้านการฝึกอบรม พบว่ามีปัญหาร้อยละ 20.2 เป็นปัญหาระยะเวลาการฝึกอบรมน้อยเกินไปมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 9.2 รองลงมาคือ วิทยากรมีความรู้ ความสามารถด้านการเกษตรน้อย คิดเป็นร้อยละ 7.3 และหลักสูตรการฝึกอบรมไม่เหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 3.7 (ตารางที่ 7)

1.2 ปัญหาด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน จากผลการศึกษาพบว่าปัญหา ของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางพิจารณาปัญหาด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดินพบว่ามีปัญหาร้อยละ 45.9 เป็นปัญหาทรัพยากรดินไม่เหมาะต่อการทำเกษตรกรรมมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 22.0 รองลงมาคือน้ำใช้ในโครงการไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 11.0 ไฟฟ้าในโครงการไม่เพียงพอคิดเป็นร้อยละ 7.4 และถนนในโครงการไม่สะดวก คิดเป็นร้อยละ 5.5 (ตารางที่ 7)

1.3 ปัญหาด้านเงินทุนและสินเชื่อ จากผลการศึกษาพบว่าปัญหาของสมาชิกต่อโครงการ บ่มเพาะเกษตรกรรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางพิจารณาปัญหาด้านเงินทุนและสินเชื่อพบว่ามี ปัญหาร้อยละ 40.4 เป็นปัญหาการสนับสนุนเงินเบี้ยเลี้ยงไม่เพียงพอต่อความต้องการมากที่สุดคิด เป็นร้อยละ 12.9 รองลงมาคือการสนับสนุนเงินเบี้ยเลี้ยงล่าช้าไม่ทันความต้องการคิดเป็นร้อยละ 11.0 ขั้นตอนการกู้เงินซับซ้อนคิดเป็นร้อยละ 7.3 วงเงินกู้มีน้อยคิดเป็นร้อยละ 5.5 และการสนับสนุน เงินเบี้ยเลี้ยงไม่ต่อเนื่องคิดเป็นร้อยละ 3.7 (ตารางที่ 7)

1.4 ปัญหาด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. จากผลการศึกษาพบว่าปัญหาของ สมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางพิจารณาปัญหาด้านการ บริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. พบว่ามีปัญหาร้อยละ 22.0 เป็นปัญหาเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ให้ความ ช่วยเหลือไม่สม่ำเสมอมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 16.5 รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ไม่ปฏิบัติตามที กล่าวไว้ คิดเป็นร้อยละ 3.7 และเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. มีความรู้ด้านการเกษตรน้อยคิดเป็นร้อยละ 1.8 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละปัญหาของสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรรอนาคตในเขตปฏิรูป ที่ดิน จำแนกตามประเด็น

(N=109)		
ประเด็น	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
ด้านการฝึกอบรม		
ไม่มีปัญหา	87	79.8
มีปัญหา	22	20.2
ปัญหาที่พบ		
ระยะเวลาการฝึกอบรมน้อยเกินไป	10	9.2
วิทยากรมีความรู้ ความสามารถด้านการเกษตรน้อย	8	7.3
หลักสูตรการฝึกอบรมไม่เหมาะสม	4	3.7
ด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน		
ไม่มีปัญหา	59	54.1
มีปัญหา	50	45.9
ปัญหาที่พบ		
ทรัพยากรดินไม่เหมาะต่อการทำเกษตรกรรม	24	22.0

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(N=109)		
ประเด็น	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
น้ำใช้ในโครงการไม่เพียงพอ	12	11.0
ไฟฟ้าในโครงการไม่เพียงพอ	8	7.4
ถนนในโครงการไม่สะดวก	6	5.5
ด้านเงินทุนและสินเชื่อ		
ไม่มีปัญหา	65	59.6
มีปัญหา	44	40.4
ปัญหาที่พบ		
การสนับสนุนเงินเบียดเบียนไม่เพียงพอต่อความต้องการ	14	12.9
การสนับสนุนเงินเบียดเบียนล่าช้าไม่ทันความต้องการ	12	11.0
ขั้นตอนการกู้เงินซับซ้อน	8	7.3
วงเงินกู้ต่ำ	6	5.5
การสนับสนุนเงินเบียดเบียนไม่ต่อเนื่อง	4	3.7
ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.		
ไม่มีปัญหา	85	78.0
มีปัญหา	24	22.0
เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ให้ความช่วยเหลือไม่สม่ำเสมอ	18	16.5
เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ไม่ปฏิบัติตามที่กล่าวไว้	4	3.7
เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. มีความรู้ด้านการเกษตรน้อย	2	1.8

2. ข้อเสนอแนะของสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

สมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางได้ระบุข้อเสนอแนะจำแนกตามประเด็น ดังนี้

2.1 ข้อเสนอแนะด้านการฝึกอบรม จากผลการศึกษาพบว่าข้อเสนอแนะของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางพิจารณาข้อเสนอแนะด้านการฝึกอบรมพบว่ามีย้อยละ 22.0 เป็นข้อเสนอแนะควรจัดให้มีการฝึกอบรมมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 7.3 รองลงมาคือวิทยากรควรเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถด้านการเกษตรและควรจัดให้มีการศึกษาดูงานแปลงเกษตรกรจริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 5.5 และหลักสูตรการฝึกอบรมควรจัดตามความต้องการของสมาชิกคิดเป็นร้อยละ 3.7 (ตารางที่ 8)

2.2 ข้อเสนอแนะด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน จากผลการศึกษาพบว่าข้อเสนอแนะของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางพิจารณาข้อเสนอแนะด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดินพบว่ามีย้อยละ 33.0 เป็นข้อเสนอแนะควรวางระบบการจัดการน้ำมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 20.2 รองลงมาคือควรมีการปรับปรุงดิน เพื่อให้เหมาะต่อการทำเกษตรกรรมคิดเป็นร้อยละ 12.8 (ตารางที่ 8)

2.3 ข้อเสนอแนะด้านเงินทุนและสินเชื่อ จากผลการศึกษาพบว่าข้อเสนอแนะของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางพิจารณาข้อเสนอแนะด้านเงินทุนและสินเชื่อพบว่ามีย้อยละ 20.2 เป็นข้อเสนอแนะควรสนับสนุนเงินเบี้ยเลี้ยงให้ทันต่อความต้องการมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 11.0 รองลงมาคือควรมีการเพิ่วงเงินกู้คิดเป็นร้อยละ 5.5 และควรสนับสนุนเงินเบี้ยเลี้ยงให้มีความต่อเนื่องคิดเป็นร้อยละ 3.7 (ตารางที่ 8)

2.4 ข้อเสนอแนะด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. จากผลการศึกษาพบว่าข้อเสนอแนะของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางพิจารณาข้อเสนอแนะด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. พบว่ามีย้อยละ 14.7 เป็นข้อเสนอแนะเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ควรให้ความช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 7.4 รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ควรมีความรู้ทางด้านการเกษตรและเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ควรที่จะติดต่อได้โดยง่ายคิดเป็นร้อยละ 3.7 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 จำนวน และร้อยละข้อเสนอแนะของสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคต
ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำแนกตามประเด็น

(N=109)		
ประเด็น	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
ด้านการฝึกอบรม		
ไม่มีข้อเสนอแนะ	85	78.0
มีข้อเสนอแนะ	24	22.0
ข้อเสนอแนะ		
ควรจัดให้มีการฝึกอบรมมากขึ้น	8	7.3
วิทยากรควรเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถด้านการเกษตร	6	5.5
ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานแปลงเกษตรกรจริง	6	5.5
หลักสูตรการฝึกอบรมควรจัดตามความต้องการของสมาชิก	4	3.7
ด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน		
ไม่มีข้อเสนอแนะ	73	77.0
มีข้อเสนอแนะ	36	33.0
ข้อเสนอแนะ		
ควรวางระบบการจัดการน้ำ	22	20.2
ควรมีการปรับปรุงดิน เพื่อให้เหมาะต่อการทำเกษตรกรรม	14	12.8
ด้านเงินทุนและสินเชื่อ		
ไม่มีข้อเสนอแนะ	87	79.8
มีข้อเสนอแนะ	22	20.2
ข้อเสนอแนะ		
ควรสนับสนุนเงินเบี้ยเลี้ยงให้ทันต่อความต้องการ	12	11.0
ควรมีการเพิงวงเงินกู้	6	5.5
ควรสนับสนุนเงินเบี้ยเลี้ยงให้มีความต่อเนื่อง	4	3.7
ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.		
ไม่มีข้อเสนอแนะ	93	85.3
มีข้อเสนอแนะ	16	14.7

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(N=109)		
ประเด็น	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
ข้อเสนอแนะ		
เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ควรให้ความช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอ	8	7.4
เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ควรมีความรู้ทางด้านการเกษตร	4	3.7
เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ควรที่จะติดต่อได้โดยง่าย	4	3.7

ข้อวิจารณ์

จากผลการศึกษาลักษณะพื้นฐานด้านสังคมของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เนื่องจากอาชีพเกษตรกรรมต้องอาศัยแรงกาย ความขยันและความอดทนมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของดำรงฤทธิ์ หลอดคำ (2538); พรรณี สามนเสน (2548) โดยพบว่าส่วนใหญ่เพศชายประกอบอาชีพเกษตรกรรม สมาชิกมีอายุเฉลี่ย 37.50 ปี ซึ่งน้อยกว่าผลการคาดการณ์ของสำนักงานปฏิรูปที่ดิน ที่คาดการณ์ว่าในอนาคตอายุเฉลี่ยของเกษตรกรจะสูง คือ มากกว่า 45 ปี เนื่องมาจากการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ภายใต้โครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งเป็นโครงการที่เน้นรับนิสิตและนักศึกษาที่จบด้านการเกษตรเข้าร่วมโครงการ จึงทำให้สมาชิกในโครงการมีอายุน้อย และถือเป็นสิ่งดีที่โครงการได้สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ขึ้น เพื่อเป็นการเสริมกำลังภาคเกษตร ให้อาชีพเกษตรกรรมอยู่คู่ประเทศไทยตลอดไป สมาชิกส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เนื่องมาจากโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง มีการดำเนินนโยบายเรื่องการสมัครเข้าร่วมโครงการของสมาชิก จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านเกษตรจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีหรือมหาวิทยาลัยเท่านั้น จึงทำให้ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางจบการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของดำรงฤทธิ์ หลอดคำ (2538); พรรณี สามนเสน (2548); สรรดา ชวคุณาภรณ์ (2546) ที่พบว่าส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา สมาชิกส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส อาชีพหลักส่วนใหญ่ของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางประกอบอาชีพเกษตรกรรม เนื่องมาจากสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง มีที่ดินทำกินที่ทางสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจัดสรร สำหรับสมาชิกเข้าพื้นที่ทำการเกษตรกรรม และสมาชิกได้รับสิทธิครอบครองพื้นที่นั้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของสมพงษ์ พงษ์พานิช

(2544) โดยพบว่าอาชีพหลักเป็นอาชีพรับจ้าง เนื่องจากทางโครงการไม่จัดสรรที่ดินให้ และสมาชิกไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง จึงต้องออกรับจ้างแทนการทำการเกษตรกรรม ดังนั้นจึงมีอาชีพหลักรับจ้างเป็นส่วนใหญ่ อาชีพรองส่วนใหญ่ของสมาชิกประกอบอาชีพค้าขาย มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกเฉลี่ย 19.06 เดือน มีแหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจากเจ้าหน้าที่สำนักงานปฏิรูปที่ดินมากที่สุด เนื่องจากเจ้าหน้าที่สำนักงานปฏิรูปที่ดินมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์โครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินให้แก่บุคคลทั่วไปรับทราบ จึงทำให้สมาชิกในโครงการมีแหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจากเจ้าหน้าที่สำนักงานปฏิรูปที่ดินมากที่สุด

ลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางสมาชิกส่วนใหญ่ทำเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการ โดยทำเกษตรกรรมประเภทปลูกพืชเชิงเดี่ยวมากที่สุด เนื่องจากปัจจุบันการเกษตรเปลี่ยนรูปแบบจากยังชีพเป็นเพื่อการค้า การผลิตจึงเน้นให้ได้ผลผลิตสูงที่สุด เพื่อนำมาซึ่งรายได้จากการขายผลผลิต ส่วนการปลูกพืชหมุนเวียนและเกษตรผสมผสานมีจำนวนน้อย เนื่องจากการทำการเกษตรของสมาชิกนั้น เพื่อต้องการรายได้มาใช้จ่ายในครัวเรือน การปลูกพืชหมุนเวียนและเกษตรผสมผสาน จึงไม่สามารถสนองตอบความต้องการดังกล่าวของสมาชิก เนื่องจากการปลูกพืชหมุนเวียนนั้น อาจทำให้เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น และเสียโอกาสในการปลูกพืชครั้งต่อไปได้ ส่วนเกษตรผสมผสาน แม้ว่าจะมีพืชหลากหลายภายในแปลงปลูก แต่ผลผลิตที่ได้รับนั้น เมื่อนำมาคิดเป็นจำนวนเงินจะมีจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับการปลูกพืชเชิงเดี่ยว สมาชิกส่วนใหญ่ให้เหตุผลของการทำเกษตรกรรม โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของพื้นที่ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.39 คน มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.25 คน เนื่องจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นงานที่ต้องอาศัยแรงงาน ทั้งการปลูก การดูแลรักษา และการเก็บเกี่ยว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของดำรงฤทธิ์ หลอดคำ (2538); สรรนา ชวคุณาภรณ์ (2546) โดยพบว่ามีจำนวนแรงงานเฉลี่ย 2 คน มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกรรมเฉลี่ย 4.11 ไร่ เนื่องจากโครงการฯ มีการดำเนินโครงการด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่จัดสรรพื้นที่ให้แก่สมาชิกรายละไม่เกิน 2-5 ไร่ ซึ่งต่างจากโครงการอื่นที่ทำการเกษตรในพื้นที่ของตนเองหรือพื้นที่เช่า ทำให้มีพื้นที่ในการทำเกษตรมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของดำรงฤทธิ์ หลอดคำ (2538); พรรณี สามนเสน (2548) โดยพบว่ามีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ยประมาณ 20 ไร่ มีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 18,342.65 บาท เนื่องจากสมาชิกในโครงการมีการน้อมนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทำเกษตรกรรม เป็นการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของสรรนา ชวคุณาภรณ์ (2546) โดยพบว่าผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 8,000 บาท

ผลการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน พบว่า สมาชิกมีความคิดเห็นต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางอยู่ในระดับปานกลาง และพิจารณาความคิดเห็นในแต่ละประเด็น พบว่า ด้านนโยบาย สมาชิกมีระดับความเห็นมากกว่าด้านอื่นๆ (ค่าเฉลี่ย 3.86) แสดงให้เห็นว่า โครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินมีนโยบายที่เหมาะสม วางทิศทางได้อย่างถูกต้อง ที่จะสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ในอนาคตต่อไป

ด้านการฝึกอบรม สมาชิกมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง พบปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาการฝึกอบรมไม่เหมาะสม อาจเนื่องมาจากการฝึกอบรมในแต่ละเรื่องน้อยเกินไป ปัญหาเกี่ยวกับวิทยากรมีความรู้ด้านการเกษตรน้อย อาจเนื่องมาจากความสนใจของสมาชิกไม่ตรงกับความรู้ที่วิทยากรต้องการถ่ายทอด ความต้องการจึงไม่ตรงกัน ซึ่งส่งผลตามมาถึงเรื่องหลักสูตรการฝึกอบรมไม่เหมาะสม แสดงให้เห็นว่า การฝึกอบรมควรต้องปรับเปลี่ยนและพัฒนารูปแบบการดำเนินการ เพื่อให้สมาชิกได้เพิ่มพูนปรับปรุงความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และทัศนคติเกี่ยวกับการเกษตร โดยการดำเนินงานทั้งด้านวิทยากร เจ้าหน้าที่ สถานที่ ระยะเวลา และหัวข้อการอบรม ต้องประสานกัน และสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ เพราะถ้าปัจจัยใดไม่สมบูรณ์ จะส่งผลกระทบต่อภาพรวมในการฝึกอบรมของโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน

ด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน มีความคิดเห็นในระดับน้อย พบปัญหาทรัพยากรไม่เหมาะสมต่อการทำเกษตรกรรม อาจเนื่องมาจากที่ดินในเขตปฏิรูปเป็นพื้นที่ที่เคยมีการให้สัมปทานตัดป่าในสมัยอดีต และปล่อยทิ้งพื้นที่โดยไม่มีใครปรับปรุงหรือพัฒนาใดๆ จึงทำให้พื้นที่แห้งแล้ง เกิดความเสื่อมโทรมทางด้านสิ่งแวดล้อมตามมา ปัญหาสะสมเนิ่นนาน การแก้ก็ยากมากขึ้น ปัญหาน้ำใช้ไม่เพียงพอ อาจเนื่องมาจากความเสื่อมโทรมของพื้นที่ที่ขาดการพัฒนา สอดคล้องกับ วิชาญ สมศรี (2529) ที่พบปัญหาขาดแคลนน้ำทางการเกษตร ไฟฟ้าและถนนในโครงการไม่เหมาะสม อาจเนื่องมาจากปัจจุบันมีสิ่งอำนวยความสะดวกมากมายที่เข้ามามีบทบาทอย่างมากต่อการดำเนินชีวิตของสมาชิก ระบบสาธารณูปโภคที่ดีพร้อม จะทำให้สมาชิกสามารถอยู่ในพื้นที่โครงการได้ แสดงให้เห็นว่า ด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดินควรต้องมีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาอย่างเร่งด่วน ถึงแม้ว่าโครงการจะจัดสรรที่ดินให้แก่สมาชิกได้ทำการเกษตรแต่การทำเกษตรกรรมไม่ได้อาศัยปัจจัยด้านที่ดินเพียงอย่างเดียว จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยอื่นควบคู่ อาทิ น้ำ สภาพอากาศ สภาพภูมิประเทศ ความอุดมสมบูรณ์ หากที่ดินภายในเขตปฏิรูปมีปัจจัยเอื้อต่อการทำเกษตรกรรมอย่างสมบูรณ์ เป็นเหตุทำให้เชื่อได้ว่าการทำการเกษตรของสมาชิกจะประสบความสำเร็จ แต่ที่ดินภายในเขตปฏิรูปไม่อุดมสมบูรณ์ ไม่มีน้ำเพียงพอ จึงเป็นเหตุทำให้สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการไม่ประกอบอาชีพ

เกษตรกรรม และส่งผลต่อจำนวนสมาชิก ทำให้สมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางลดจำนวนลง เพื่อให้สมาชิกประกอบอาชีพเกษตรกรรมประสบความสำเร็จ จึงควรจะพัฒนาด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดินให้มากขึ้น โดยเฉพาะการจัดสรรที่ดินและที่อยู่อาศัย ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ไฟฟ้าและถนน

ด้านเงินทุนและสินเชื่อสมาชิกมีความคิดเห็นในระดับมาก แต่พบปัญหาเรื่องการสนับสนุนเงินเบี้ยเลี้ยงไม่เพียงพอต่อความต้องการ และไม่ทันความต้องการ อาจเนื่องมาจากการทำเกษตรมีความเสี่ยงจากการผลิต และการจะได้รับผลตอบแทนต้องใช้เวลาาน แสดงให้เห็นว่า การสนับสนุนเรื่องเงินทุนและสินเชื่อให้แก่สมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง ทำให้สมาชิกมีแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับประกอบอาชีพเกษตรกรรม เพราะการทำเกษตรกรรมจะต้องมีการลงทุนการผลิต การทำเกษตรจะต้องอาศัยเงินทุนสำหรับหมุนเวียนในช่วงที่รอการเก็บเกี่ยวผลผลิต

ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง พบปัญหาเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ให้ความช่วยเหลือไม่สม่ำเสมอ ไม่ปฏิบัติตามที่กล่าวไว้ อาจเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. มีงานที่ต้องรับผิดชอบมากเกินไป การจัดสรรอัตรากำลังและความยืดหยุ่นของกระบวนการทำงาน ปัญหาเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. มีความรู้ด้านการเกษตรน้อย อาจเนื่องมาจากความชำนาญในงานของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ไม่ใช่งานด้านการเกษตรกรรม แสดงให้เห็นว่า การทำงานของบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม ควรต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานเรื่องการให้บริการการให้ความรู้ด้านการเกษตรและด้านโครงการบ่มเพาะเกษตรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินให้เหมาะสมกว่าวิธีเดิม แต่เนื่องจากเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. มีภาระงานที่รับผิดชอบมาก ดังนั้นจึงไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่บริการได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานด้านสังคม ลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ ความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง ปัญหาและข้อเสนอแนะของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในเรื่องนี้ คือ สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง จำนวน 7 จังหวัด คือ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดจันทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดระยอง จังหวัดลพบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดสระบุรี โดยทำการศึกษาเฉพาะสมาชิกที่เข้าร่วมในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2550 ถึง เดือนพฤศจิกายน 2552 รวมจำนวนทั้งหมด 109 ราย โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกในโครงการ และใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานด้านสังคม ลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ และระดับความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานด้านสังคมของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

สมาชิกที่ทำการศึกษาคือเพศชายร้อยละ 72.5 มีอายุเฉลี่ย 37.50 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 48.6 มีสถานภาพสมรสร้อยละ 56.9 อาชีพหลักประกอบอาชีพเกษตรกรรมร้อยละ 72.5 อาชีพรองประกอบอาชีพค้าขายร้อยละ 33 มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกเฉลี่ย 19.06 เดือน โดยมีเหตุผลการเข้าร่วมโครงการเพื่อต้องการพื้นที่ทำการเกษตรกรรมเป็นของตนเอง ร้อยละ 29.3 มีแหล่งการเรียนรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจากเจ้าหน้าที่สำนักงานปฏิรูปที่ดินร้อยละ 65.1

ตอนที่ 2 ลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของสมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

สมาชิกที่ทำการศึกษากทำเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการร้อยละ 85.3 มีเหตุผลในการทำเกษตรกรรม โดยพิจารณาปลูกพืชตามความเหมาะสมของพื้นที่ ร้อยละ 33.0 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.39 คน มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.25 คน มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกรรมเฉลี่ย 4.11 ไร่ มีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 18,342.65 บาท

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

สมาชิกมีความคิดเห็นโดยรวมเฉลี่ยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.18) และพิจารณาความคิดเห็นในแต่ละประเด็น พบว่าด้านนโยบายอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.86) ด้านเงินทุนและสินเชื่ออยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.46) ด้านการฝึกอบรมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.19) ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.99) และด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดินอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.40)

ตอนที่ 4 ปัญหา และข้อเสนอแนะของสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

1. ปัญหาของสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

สมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางได้ระบุปัญหาจำแนกตามประเด็น ดังนี้ ปัญหาด้านการฝึกอบรม เป็นปัญหามากที่สุดเรื่องระยะเวลาการฝึกอบรมน้อยเกินไปร้อยละ รองลงมาคือ วิทยากรมีความรู้ ความสามารถด้านการเกษตรน้อย และหลักสูตรการฝึกอบรมไม่เหมาะสม ปัญหาด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นปัญหามากที่สุดเรื่องทรัพยากรดินไม่เหมาะต่อการทำเกษตรกรรม รองลงมาคือ น้ำใช้ในโครงการไม่เพียงพอ ไฟฟ้าในโครงการไม่เพียงพอ และถนนในโครงการไม่สะดวก ปัญหาด้านเงินทุนและสินเชื่อ เป็นปัญหามากที่สุดการสนับสนุนเงินเบี้ยเลี้ยงไม่เพียงพอต่อความต้องการ รองลงมาคือ การสนับสนุนเงินเบี้ยเลี้ยงล่าช้าไม่ทันความต้องการ ขั้นตอนการกู้เงินซับซ้อน วงเงินกู้ต่ำ และการสนับสนุนเงินเบี้ยเลี้ยงไม่ต่อเนื่อง ปัญหาด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เป็นปัญหามากที่สุดเรื่องเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ให้

ความช่วยเหลือไม่สม่ำเสมอ รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ไม่ปฏิบัติตามที่กล่าวไว้ และเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. มีความรู้ด้านการเกษตรน้อย

2. ข้อเสนอแนะของสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

สมาชิกโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางได้ระบุข้อเสนอแนะจำแนกตามประเด็น ดังนี้ ข้อเสนอแนะด้านการฝึกอบรม ข้อเสนอแนะมากที่สุดเรื่องควรจัดให้มีการฝึกอบรมมากขึ้นมากที่สุด รองลงมาคือ วิทยากรควรเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถด้านการเกษตร ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานแปลงเกษตรกรจริง และหลักสูตรการฝึกอบรมควรจัดตามความต้องการของสมาชิก ข้อเสนอแนะด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน ข้อเสนอแนะมากที่สุดเรื่องควรวางระบบการจัดการน้ำมากที่สุด รองลงมาคือ ควรมีการปรับปรุงดิน เพื่อให้เหมาะต่อการทำเกษตรกรรม ข้อเสนอแนะด้านเงินทุนและสินเชื่อ ข้อเสนอแนะมากที่สุดเรื่องควรสนับสนุนเงินเบี้ยเลี้ยงให้ทันต่อความต้องการ รองลงมาคือ ควรมีการเพิ่วงเงินกู้ และควรสนับสนุนเงินเบี้ยเลี้ยงให้มีความต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ข้อเสนอแนะมากที่สุดเรื่องเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ควรให้ความช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ควรมีความรู้ทางด้านการเกษตร เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ควรที่จะติดต่อได้โดยง่าย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์ เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้บุคคลทั่วไปสนใจในสิ่งที่ต้องการสื่อ การสื่อความ จำเป็นจะต้องอาศัยช่องทางในการสื่อสาร ทั้งเทปวีดิทัศน์ เว็บไซต์ แผ่นปลิว แผ่นพับ โปสเตอร์ สิ่งพิมพ์และเอกสารเผยแพร่ จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกมีความคิดเห็นต่อสิ่งพิมพ์และเอกสารเผยแพร่ แนะนำโครงการมีความชัดเจนและเหมาะสม ในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงควรที่จะปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอ เพื่อการกระตุ้นบุคคลเป้าหมาย ให้เกิดการรับรู้ อันนำไปสู่ขั้นสุดท้าย คือ การยอมรับ โดยวิเคราะห์กลุ่มบุคคลเป้าหมาย และจัดทำสื่อการประชาสัมพันธ์ตามความเหมาะสมของแต่ละกลุ่มบุคคลเป้าหมาย

2. การฝึกอบรม เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และความชำนาญ ในเรื่องหนึ่งเรื่องใด และเปลี่ยนพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ องค์ประกอบของการฝึกอบรม ได้แก่ บุคลากร ทรัพยากร งบประมาณ และการจัดการ จากผลการศึกษาพบว่า สื่อทัศนูปกรณ์ สถานที่และระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ดังนั้น ควรให้ความสำคัญในเรื่องสื่อทัศนูปกรณ์ สถานที่และระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม เพราะสื่อทัศนูปกรณ์ สถานที่และระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม เป็นองค์ประกอบหนึ่งในด้านของทรัพยากร ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการฝึกอบรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และนอกจากการฝึกอบรม ควรให้ความสำคัญเรื่องการดำเนินงาน เพราะการดำเนินงานในพื้นที่จะช่วยให้เห็นสภาพความเป็นจริง เห็นการดำเนินงานในพื้นที่ ได้แลกเปลี่ยนความรู้ด้านการเกษตรกับเกษตรกรจริง

3. ดินเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตของพืชปลูก เนื่องจากดินเป็นแหล่งอาหารสำคัญของพืช แหล่งเก็บน้ำ แหล่งให้อากาศ และให้รากพืชได้ยึดเกาะ จากผลการศึกษาพบว่า ทรัพยากรดินในเขตปฏิรูปที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์และมีความเหมาะสมกับการทำเกษตรกรรมน้อย ดังนั้นควรมีการวิเคราะห์ดิน เพื่อให้การพัฒนาทรัพยากรดินในเขตปฏิรูปที่ดินตรงจุดที่สุด โดยเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ลงพื้นที่วิเคราะห์ด้วยตนเอง หรือขอความร่วมมือจากกรมพัฒนาที่ดิน ที่มีหน้าที่โดยตรงในการแนะนำความรู้วิธีการเกี่ยวกับที่ดินโดยตรง

4. น้ำเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อมนุษย์ ทั้งการอุปโภคและบริโภค เนื่องจากน้ำเป็นส่วนประกอบที่มีมากที่สุดในร่างกาย อีกทั้งยังใช้น้ำเพื่อค้ำกิน และใช้ในการชำระล้างสิ่งสกปรก และน้ำเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตของพืชปลูก เนื่องจากน้ำเป็นวัตถุดิบสำคัญต่อการสังเคราะห์แสงของพืช น้ำเป็นตัวทำละลายสารอาหารและเกลือแร่ต่างๆ จากผลการศึกษาพบว่า ภายในเขตปฏิรูปที่ดินมีน้ำกินน้ำใช้สำหรับสมาชิกใช้ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ดังนั้น จึงควรพัฒนาแหล่งน้ำ โดยการจัดหาน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติและจากแหล่งน้ำบาดาล มาใช้ให้เป็นประโยชน์ในด้านการเกษตร ด้วยวิธีการที่เหมาะสม อาทิ การจัดสร้างสระเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำ การวางระบบท่อส่งน้ำเพื่อการเกษตร สร้างแท่นปั้มน้ำเพื่อการเกษตร

5. ถนนคมนาคม เนื่องจากผลผลิตทางการเกษตรนั้นไวต่อความเสียหาย หรือการมีรอยตำหนิ ถนนจึงมีความสำคัญมาก จากผลการศึกษาพบว่า ภายในเขตปฏิรูปที่ดินมีถนนสำหรับขนส่งผลผลิตทางการเกษตรที่อยู่ในสภาพไม่เหมาะสมต่อการใช้งาน ดังนั้น ควรพัฒนาถนนสำหรับขนส่งผลผลิตทางการเกษตรที่อยู่ในสภาพเหมาะสมต่อการใช้งาน อาจจะมีการลาดยางมะตอย

เทพูนซีเมนต์ เพื่อให้สมาชิกในโครงการใช้นั้นดังกล่าว สำหรับขนส่งผลผลิตทางการเกษตร โดยเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. สนับสนุนงบประมาณในการสร้างถนนดังกล่าว

6. ไฟฟ้าเป็นปัจจัยหนึ่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน การสื่อสาร การคมนาคม การให้ความรู้ และการศึกษา อีกทั้งเป็นตัวแปรสำคัญในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร จากผลการศึกษาพบว่า ภายในเขตปฏิรูปที่ดินมีไฟฟ้าสำหรับสมาชิกไม่เพียงพอต่อความต้องการ ดังนั้น ควรมีการขยายเขตไฟฟ้าในพื้นที่โครงการ เพื่อให้สมาชิกในโครงการมีไฟฟ้าใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และใช้ในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร

7. เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เป็นผู้ใกล้ชิดกับสมาชิกในโครงการ และเป็นผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในการสนับสนุน กระตุ้น ผลักดัน สมาชิกในโครงการให้ทำการเกษตรกรรม จากผลการศึกษาพบว่า ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. มีความคิดเห็นระดับปานกลาง ทั้งในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ การให้ความช่วยเหลือในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของสมาชิก ความกระตือรือร้นในการทำงาน ความสุภาพ ความเป็นกันเองและความตรงต่อเวลา ดังนั้นจึงควรมีการนิเทศงาน โดยการนิเทศงานนั้นเป็นกระบวนการติดตามผลงาน สังเกตการณ์ กระตุ้น เสนอแนะ แก้ไข ส่งเสริม ชี้แจงแนวทางปฏิบัติ อบรมและฝึกสอน เพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความสนใจในงาน และเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น การนิเทศงานแก่เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. นั้น จะช่วยเพิ่มความสนใจและเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้นได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางเท่านั้น ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรพิจารณาคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างภาคต่างๆ เช่น สมาชิกในโครงการภาคเหนือ เพื่อนำผลการศึกษามาเปรียบเทียบ ทำให้เห็นภาพรวมของโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินมากขึ้น และนำผลที่ได้จากการศึกษามาประกอบงานวิจัยของกลุ่มติดตามและประเมินผล สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่อไป

2. เนื่องจากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกมีความคิดเห็นด้านทรัพยากรดินในเขตปฏิรูปที่ดินในระดับน้อย ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ทรัพยากรดินแต่ละนิคมเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำข้อมูลการวิเคราะห์ดินมาใช้ประเมินระดับความอุดมสมบูรณ์ แนะนำการ

ปรับปรุงดินและการใช้ปุ๋ย เพื่อประโยชน์ต่อการวางแผนการใช้ที่ดินอย่างถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุด

3. เนื่องจากงานวิจัยเก็บข้อมูลจากสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางเท่านั้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรเก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่สำนักงานปฏิรูปที่ดิน ในเรื่องความคิดเห็น และความคาดหวังที่มีต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง และนำผลวิจัยทั้งจากเจ้าหน้าที่สำนักงานปฏิรูปที่ดินและสมาชิกในโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลางมาใช้ เพื่อประโยชน์ต่อการวางแผนการดำเนินงานโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

จำเรียง ภาวิจิตร. 2536. มาตรฐานมติ เอกสารการสอนชุดวิชาสังคมศึกษา 4 (เล่ม2).

กรุงเทพมหานคร: บริษัท สารมวลชน จำกัด.

ดำรงฤทธิ์ หลอดคำ. 2538. ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของ
เกษตรกร จังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ธีระ สุตะบุตร. 2550. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2550.

บุญเรียง ขจรศิลป์. 2533. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS.
กรุงเทพมหานคร: ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.

_____. 2534. วิธีวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: พิชญพรินต์.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526. ทศนคติ: การวัดความเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย.
กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

พรรณี สามนเสน. 2548. ความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยางต่อโครงการแปลงสวนยาง
เป็นทุน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พรทิพย์ แก้วปทุม. 2539. ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีผลต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม
แบบครบวงจร จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วัลลภ รัฐนัตรานนท์. 2545. เอกสารประกอบการเรียนระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิชาญ สมาศรี. 2529. **ทัศนคติของเกษตรกรในเขตโครงการปฏิรูปที่ดินปาสวนสัก-ทำชัย อำเภอศรีสังขันธ์ อำเภอสุวรรณภูมิ และอำเภอสรีนคร จังหวัดสุโขทัย ที่มีต่อการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ, จำรัส ค้างสุวรรณ, และ ธิตินัย ธรรมานุสรณ์. 2522. **จิตวิทยาสังคม.** กรุงเทพมหานคร: ชัยศิริการพิมพ์

สรนรา ชวคุณาภรณ์. 2546. **ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษในจังหวัดเชียงราย.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมพงษ์ พงษ์พานุกฤษ. 2544. **ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อโครงการหมู่บ้านป่าไม้พระฉาย ตำบลหนองปลาไหล อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุชา จันทรเฒ. 2524. **จิตวิทยาสังคม.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช

สุภารัตน์ มาตสวิง. 2550. **ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุภาวดี รัตนแก้ว. 2530. **ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อโครงการหมู่บ้านสหกรณ์ ห้วยสัตว์ใหญ่ ป่าเต็ง-ป่าละอู.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุวนี นิลเดช. 2553. **นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ. สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2553.**

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม. 2551. การบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน (Future Farmer Incubation in Land Reform Area). ม.ป.ท.

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม. 2552ก. **ความร่วมมือจัดที่ดินทำกินและสร้างโอกาสทางการศึกษา.** ม.ป.ท.

_____. 2552ข. **นิคมเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน ปี 2550-2551** (Online).
www.alro.go.th/alro/project/settlement/index.htm, 15 กันยายน 2552.

_____. 2552ค. **รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน รุ่นที่ 1-6.**
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม. (อัดสำเนา).

Foster, C.R. 1952. **Psychology for Life Adjustment.** Chicago: American Technical Society.

Hovland, C.T., I.L. Janis and H.H. Kelley. 1953. **Communication and Persuasion.** New Haven: Yale University Press.

Isaak, A.C. 1981. **Scope and Methods of Political Science: An Introduction to the Methodology of political Inquiry.** 3rd ed. Illinois: The Dorsey Press.

Kolasa, B.V. 1969. **Introduction of Behavioral Science for Business.** New York: John Wiley&Sons, Inc.

Oskamp, S. 1977. **Attitude and Opinion.** New Jersey: Prentice Hall Inc.

Shaw, M.E. and J.W. Wrigth. 1976. **Scale for the Measurement of Attitude.** New York: MC Graw-Hill Book Company.

Traindis, H.C. 1971. **Attitude and Attitude Change.** New York: John Wiley&Sons Inc.

แบบสอบถาม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต เรื่องความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง ซึ่งอยู่ในความควบคุมดูแลของ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประเดิม จำใจ ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพัตรา ศรีสุวรรณ กรรมการ

2. แบบสอบถามฉบับนี้ให้ท่านประเมินความคิดเห็นต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยให้เติมข้อความที่เป็นจริงลงในช่องว่าง และเขียนเครื่องหมาย/ในช่องคำตอบ

3. คำตอบของท่านไม่มีผลเสียใดๆ ต่อตัวท่านและเจ้าหน้าที่โครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน

4. เมื่อท่านตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว กรุณานำแบบสอบถามใส่ซองเปล่าที่แนบให้ส่งกลับคืนผู้วิจัย เพื่อผู้วิจัยจะได้นำคำตอบไปวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ขั้นต่อไป

ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง

สุชาลิณี ใจเย็น

นิสิตปริญญาโท สาขาส่งเสริมการเกษตร

ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร คณะเกษตร

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง

เลขที่ตัวอย่าง.....

ชื่อ-นามสกุล ผู้ตอบแบบสอบถาม.....เบอร์โทรศัพท์.....
 บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
 จังหวัดที่เข้าร่วมโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน.....
 วัน/เดือน/ปี ที่ตอบแบบสอบถาม.....

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานด้านสังคม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อที่เป็นจริง และเติมข้อความที่เป็นจริงลงในช่องว่าง

1. เพศ () 1.1 ชาย () 1.2 หญิง
2. อายุปี (หากเกิน 6 เดือน ถือเป็น 1 ปี)
3. ระดับการศึกษา
 - () 3.1 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ () 3.2 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
 - () 3.3 ปริญญาตรี () 3.4 กำลังศึกษาต่อ ระบุสาขา.....
 - () 3.5 อื่นๆ ระบุ.....
4. สถานภาพสมรส
 - () 4.1 โสด () 4.2 สมรส () 4.3 หย่าหรือหม้าย
5. อาชีพ
 - 5.1 อาชีพหลัก (หมายถึง อาชีพที่ใช้เวลาทำมากที่สุดในรอบปี)
 - () 5.1.1 เกษตรกร () 5.1.2 ข้าราชการ () 5.1.3 พนักงาน
 - () 5.1.4 ค้าขาย () 5.1.5 นักศึกษา () 5.1.6 อื่นๆ ระบุ.....
 - 5.2 อาชีพรอง (หมายถึง อาชีพที่ใช้เวลาทำรองลงมาจากอาชีพหลัก)
 - () 5.2.1 เกษตรกร () 5.2.2 ข้าราชการ () 5.2.3 พนักงาน
 - () 5.2.4 ค้าขาย () 5.2.5 นักศึกษา () 5.2.6 อื่นๆ ระบุ.....
6. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกโครงการ.....เดือน
 เหตุผลการเข้าร่วมโครงการ.....
7. แหล่งการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () 7.1 วิทยุ () 7.2 หนังสือพิมพ์ () 7.3 แผ่นพับ () 7.4 นิทรรศการ
 - () 7.5 อินเทอร์เน็ต () 7.6 โทรทัศน์ () 7.7 อาจารย์ () 7.8 เพื่อน
 - () 7.9 เจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน () 7.10 อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 ลักษณะพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อที่เป็นจริง และเติมข้อความที่เป็นจริงลงในช่องว่าง

1. การทำเกษตรกรรมในพื้นที่โครงการ
 - () 1.1 ไม่ทำ ระบุเหตุผล.....
 - () 1.2 ทำ ระบุชนิดเกษตรกรรม
ระบุเหตุผล.....
2. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนคน (รวมท่านด้วย)
3. จำนวนแรงงานในครัวเรือนคน (รวมท่านด้วย)
4. ขนาดพื้นที่การทำเกษตรกรรมในโครงการทั้งหมดไร่
5. รายได้ต่อเดือน
 - 5.1 รายได้ภาคเกษตรกรรม.....บาท/เดือน
 - 5.2 รายได้นอกภาคเกษตรกรรม.....บาท/เดือน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของสมาชิกต่อโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดินภาคกลาง
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคำตอบตามที่ท่านมีความรู้สึกจริงเกี่ยวกับข้อความนั้น
 เพียงช่องเดียว

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
ด้านนโยบาย					
1. เกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการ จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาด้านการเกษตร					
2. การปฐมนิเทศและการชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน ทำให้มีการรับรู้เกี่ยวกับโครงการยิ่งขึ้น					
3. สิ่งพิมพ์ และเอกสารเผยแพร่ แนะนำโครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน มีความชัดเจน และเหมาะสม					
4. โครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นโครงการที่คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมให้เกิดความยั่งยืน					
5. โครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นโครงการที่สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาเกษตรกรมืออาชีพที่มีคุณภาพ มีภาวะผู้นำ และพร้อมที่จะรับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ					
6. โครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นโครงการที่สร้างความกินดีอยู่ดี ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิกในโครงการ					
7. โครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นโครงการที่สร้างความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร					

8. โครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นโครงการที่พัฒนาให้คนรุ่นใหม่สามารถใช้ภูมิปัญญาที่มีอยู่ ควบคู่กับการนำความรู้ความสามารถด้านการเกษตรมาพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม					
ด้านการฝึกอบรม					
9. วิทยากรเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญด้านการเกษตรอย่างดี					
10. วิทยากรมีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน					
11. วิทยากรเป็นผู้มีความรู้ทันสมัย ทันเหตุการณ์					
12. วิทยากรเป็นผู้มีความสามารถในการสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตรให้แก่สมาชิกในโครงการ					
13. สมาชิกที่เข้าร่วมฝึกอบรม สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากวิทยากรมาประยุกต์ใช้และปฏิบัติได้จริงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม					
14. สื่อทัศนูปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม					
15. สถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม					
16. ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม					
ด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน					
17. การจัดสรรที่ดินขนาด 2-5 ไร่ ให้แก่สมาชิกในโครงการ มีความเหมาะสมกับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม					
18. พื้นที่ที่จัดสรรเพื่อรองรับสมาชิกในโครงการ มีการจัดที่ดินและที่อยู่อาศัยไว้อย่างเหมาะสม					
19. ทรัพยากรดินในเขตปฏิรูปที่ดิน มีความอุดมสมบูรณ์ และมีความเหมาะสมกับการทำเกษตรกรรม					
20. ภายในเขตปฏิรูปที่ดิน มีน้ำกินน้ำใช้สำหรับสมาชิกในโครงการใช้อย่างเพียงพอ					
21. ภายในเขตปฏิรูปที่ดิน มีถนนสำหรับขนส่งผลผลิตทางการเกษตรที่ใช้งานได้ดี					

22. ภายในเขตปฏิรูปที่ดิน มีไฟฟ้าสำหรับสมาชิกในโครงการใช้อย่างเพียงพอ					
23. พื้นที่ที่ได้รับการจัดสรรสมาชิกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่					
24. โครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นโครงการที่นำที่ดินมาใช้ให้เกิดประโยชน์					
ด้านเงินทุนและสินเชื่อ 25. โครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน สนับสนุนเงินเบี้ยเลี้ยงแก่สมาชิกในโครงการระหว่างปฏิบัติจริงในแปลงเกษตรกรรม ช่วงการเตรียมความพร้อม 3 เดือน					
26. โครงการบ่มเพาะเกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน สนับสนุนทุนสำรองในการประกอบอาชีพเป็นค่าปัจจัยการผลิต เมื่อสมาชิกรวมกลุ่มจัดทำแผนธุรกิจวิสาหกิจเกษตรบ่มเพาะ					
27. เงินเบี้ยเลี้ยงจำนวน 150 บาทต่อวัน มีความเหมาะสมสำหรับสมาชิกในโครงการในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมระยะแรก					
28. ระยะเวลาที่สนับสนุนเงินเบี้ยเลี้ยง 3 เดือน มีความเหมาะสมสำหรับสมาชิกในโครงการในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมระยะแรก					
29. ทุนสำรองการประกอบอาชีพเป็นค่าปัจจัยการผลิต 5,000 บาทต่อราย มีความเหมาะสมสำหรับสมาชิกในโครงการในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมระยะแรก					
30. อัตราดอกเบี้ยในการกู้ยืมเงินจากกองทุนปฏิรูปที่ดิน ร้อยละ 1 ต่อปี มีความเหมาะสมสำหรับสมาชิกในโครงการที่มีความประสงค์กู้ยืมเงินไปลงทุนประกอบอาชีพเกษตรกรรมในระยะแรก					
31. การสนับสนุนเงินเบี้ยเลี้ยง มีความรวดเร็วและทันต่อความต้องการของสมาชิกในโครงการ					

32. การสนับสนุนทุนสำรองการประกอบอาชีพเป็นค่า ปัจจัยการผลิต มีความรวดเร็วและทันต่อความต้องการ ของสมาชิกในโครงการ					
ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. 33. เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการบ่มเพาะ เกษตรกรอนาคตในเขตปฏิรูปที่ดิน					
34. เป็นผู้มีความเต็มใจให้ความช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอ จนสมาชิกในโครงการมั่นใจและพร้อมก้าวเข้าสู่การ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน					
35. เป็นผู้มีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
36. เป็นผู้มีความสุภาพนุ่มนวล					
37. เป็นผู้มีความเป็นมิตร เป็นกันเอง					
38. เป็นผู้มีความตรงต่อเวลา					

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหาอุปสรรค

ข้อเสนอแนะ

ด้านนโยบาย

.....

.....

ด้านการฝึกอบรม

.....

.....

ด้านทรัพยากรในเขตปฏิรูปที่ดิน

.....

.....

ด้านแหล่งเงินทุนสินเชื่อ

.....

.....

ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

.....

.....

ด้านอื่นๆ ระบุ

.....

.....

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล

นางสาวสุชาลณี ใจเย็น

วัน เดือน ปี ที่เกิด

วันที่ 8 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2529

สถานที่เกิด

จังหวัดสิงห์บุรี

ประวัติการศึกษา

วิทยาศาสตรบัณฑิต (การจัดการศัตรูพืช)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

